

ΒΕΡΟΙΑΣ

80

OKUR-00455

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	
ΒΕΡΟΙΑΣ	
+ 800 Δ. 11	
Αριθ. βιβ	3790/63
ΔΩΡΕΑ	Κακίου
	Περρίου

Τὸ παλαιὸν Γάβρο, Λαγρίον
Κανταρίον.

Γάβρο
Λαγρίον
Κανταρίον

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΘΝΙΚΟ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΠΡΟΣ ΔΙΑΔΟΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΡΟΤΥΠΩ ΔΗΜΟΤΙΚΩ ΣΧΟΛΕΙΩ
ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΥΠΟ

ΧΑΡΙΞΗ ΠΟΥΛΙΟΥ

καθηγητοῦ.

ΕΤΟΣ Α'. καὶ Β'.

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΑΘΗΝΗΣ
ΤΥΠΟΙΣ ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ
1879

Πᾶς ἀντίτυπον, μὴ φέρον τὴν σφραγίδα τοῦ Χ. Πολύ-
μου, θεωρεῖται κλοπιμαῖον καὶ καταδικάζεται κατὰ τὸν
νόμον.

Χ. Πολύμους

ΤΩ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΩ ΚΑΙ ΘΕΙΟΤΑΤΩ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ

ΚΥΡΙΩ ΚΥΡΙΩ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΤΩ Γ'.

ΑΝΑΤΙΘΕΙΝ

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Παναγιώτατε!

Οὐδαίς βεβαίως ἄγνοεῖ ὅποσον ἡ Ὑ. Παναγιότης ὡς Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν βραχεῖαν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διαμονὴν τῆς ἐφρόντισεν οὐ μόνον περὶ τῆς λαμπρότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδρύσεως καὶ βελτιώσεως διαφόρων παιδευτηρίων καὶ καθόλου περὶ τῆς ἐνισχύσεως καὶ στερεώσεως τῆς πατρίου πίστεως καὶ παιδείας. Τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκεῖ ἀρχιερατικῆς ὑμῶν ἐνεργείας καὶ ὑμεῖς ἐκ τῆς σύνεγγυς γνωρίσαντες λαμβάνομεν τὸ θάρρος ἐκδιδόντες βιβλίον ἐπιδιώκον ἰδίᾳ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἡθικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας τῆς Θεσσα-

λόνικης, εἰς τὴν Ἑμετέραν Παναγιότητα ν' ἀφιερώ-
σωμεν τὸ παρὸν ἀναγνωσματοάριον, προσφέροντες οὕτω
ἐλάχιστον δεῖγμα τῆς πρὸς αὐτὴν ἐγκαρδίου καὶ αἰω-
νίου αὐτῆς εὐγνωμοσύνης.

Πεποιθότες εὖν ὅτι εὐμενῶς θέλετε ἀποδεχθῇ τὴν
ἀφιέρωσιν ταύτην ἐσμέν

Ἐν Ἀθήναις

τῇ 1 Αὐγούστου 1879.

τῆς *Α. Παραγίδετης*

εὐπιθέτατον πνευματικὸν τέκνον

ΧΑΡΙΣΗΣ ΠΟΥΛΙΟΣ.

Τοῖς διδασκάλοις.

Ὅτι ἡ σύνταξις διδακτικῶν βιβλίων εἶναι τι τῶν δυσχερεστάτων, παρὰ πάντων ὁμολογεῖται· διότι οὐδὲν ἄλλο δυσκολώτερον ἢ τὸ γινώσκειν τί δύναται νὰ συντελέσῃ καλλίον εἰς τὴν ὥς οἶόν τε ταχεῖαν καὶ ἁρμονικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τοῦ παιδός. Καὶ ἂν τοῦτο ἔχει κ' ἄρως περὶ τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ διδακτικῶν βιβλίων λεγόμενον, πόσῳ μᾶλλον ἰσχύει περὶ τῶν παρ' ἡμῖν, μόλις πρὸ μικροῦ ἀνακύψαντες ἐκ μακρῆς δουλείας; Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἀπὸ τίνος χρόνου ἐφάνησαν καὶ ἐν Ἑλλάδι ἀξιόλογα διδακτικὰ βιβλία, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ταῦτα δὲν δύνανται κατὰ πάντα νὰ ἐπικρέσωσιν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ σχολείου, διὰ τοῦτο ὁ ἐπαξίως διευθύνων τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ διδασκαλεῖον κύριος Χαρῖσιος Παπαμάρκου, ἐντρίβεστατος περὶ τὰ παιδαγωγικὰ ὦν, καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν καὶ ἑλληνικὴν τῶν παιδῶν ἀγωγὴν ἀποβλέπων, συνέταξε πρόγραμμα, ἐν ᾧ ὀρίζονται τίνα τῶν βιβλίων καὶ ποῖα μέρη ἐξ αὐτῶν πρέπει νὰ διδάσκωνται οἱ παῖδες ἐν ἐκάστῃ τῶν τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ἐπειδὴ δὲ ἐν ἐκάστῃ τῶν τάξεων ὁ μαθητὴς ὠρεῖται κατὰ τὸ πρόγραμμα νὰ πορίῃται τέσ-

σφαρα ἡ καὶ εἰς βιβλίον, εἰς ἐκάστου τῶν ὁποίων ὀλίγαι μό-
 νον σελίδαι· θὰ ἀνεγίνωσκε καὶ πολλὰ θὰ ἐδαπάνη πρὸς ἀγο-
 ρὰν αὐτῶν, ἐκρίναμεν καλόν, θέλοντες ν' ἀνακουρίσωμεν τοὺς
 γονεῖς εἰς τὴν δαπάνην τῶν ἀναγνωστικῶν βιβλίων, νὰ ἐκ-
 δώσωμεν τὸ παρὸν ἀναγνωσματοτάριον, ἐκ πέντε τευχῶν
 συνιστάμενον, ὃν ἕκαστον περιέχει τὴν ἀνήκουστον εἰς ἐκά-
 στην τῇζιν ἀναγνωστικὴν ὕλην, καὶ διαφόρους μύθους καὶ
 ποιήματα ὡς πύτως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προγράμματος ὁρίζομενα.
 Ἐπὶ τέλει ὁρεῖσθε νὰ ἐκφράσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην
 ἡμῶν πρὸς τὸν ἀξιότιμον κύριον Λέοντα Μελά, πᾶν φιλο-
 τίμω· καὶ φιλοφρόνως ἐπιτρέψαντα ἡμῖν νὰ συμπεριλάβω-
 μεν ἐν τῇ σειρᾷ τῶν ἀνὰ χειρὸς βιβλιαρίων ὅσα μέρη τὸ
 πρόγραμμα ὁρίζει ἐκ τοῦ Γεροττάθου, ἐν τρισὶ τόμοις ἐκ-
 δεδομένου παρὰ τοῦ κυρίου Σ. Κ. Βλαστοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Αὐγούστου 1879.

ΧΑΡΙΣΗΣ ΠΟΓΓΙΟΣ.

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροῖας

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

(ἐκ τῆς Μελέσεως Χ. Πουλλίου)

Τὰ κακοανατεθραμμένα παιδιά.

Ὁ Ἀριστείδης καὶ ὁ Βασίλειος, ὅσάκις κατελάμβανον, ὅτι ὁ διδάσκαλος δὲν τοὺς ἐβλεπεν, ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ σχολείου μὲ πολλὴν ταραχὴν καὶ ἀταξίαν, δηλαδὴ συνειθίζον νὰ πηδῶσι καὶ νὰ σπρώχνωσι τοὺς ἄλλους μαθητάς, διὰ νὰ ἐξέλθωσιν αὐτοὶ πρῶτοι. Ἀμα δὲ ἐφθانون εἰς τὸν δρόμον, ἔτρεχον ἀτάκτως, καὶ ἐκτύπα ὁ εἰς τὸν ἄλλον μὲ χῶμα καὶ μὲ λάσπην, καὶ ποτε δὲ καὶ μὲ πέτρας. Ὅταν ἐτύχαινε νὰ βρέχῃ, δὲν ἐπύγαινόν ποτε ἀπὸ τὸν στεγνὸν τόπον, ἀλλ' ἔτρεχον μέσα εἰς τὴν λάσπην, καὶ ἐβρέχεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον μὲ τὸ ἀκάθαρτον νερόν ποδοκτυ-

ποῦντες. Ἐὰν ἀπήντων ὄρνιθα ἢ πάππιαν ἢ ἄλλο τι ζῶον, ἐδίωκον αὐτό, τὸ ἐκτύπων μὲ πέτρας, καὶ εὐχαριστοῦντο νὰ βασανίζωσι τὸ δυστυχησμένον ζῶον. Ὅτε οὗτοι μίαν ἡμέραν ἐπήγαινον ἐπίσης ἀτάκτως εἰς τὸν ἐρόμον, τοὺς ἀπήντησεν εἰς γέρον, ὅστις τοὺς ἐμάλωσε διὰ τὴν τοιαύτην διαγωγὴν των : « Ἐπρεπε νὰ ἐντρέπησθε », εἶπεν ἐκεῖνος, « διότι παῖδια, τὰ ὅποια ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ σχολεῖον, ὅπου ἤκουσαν τόσα πολλὰ καὶ καλὰ μαθήματα, δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἄτακτα καὶ κακοήθη ». Ἀλλὰ τὰ κακὰ παιδία μόλις ἤκουσαν ὅ,τι εἶπεν ὁ γέρον, καὶ ἔτρεξαν ἐμπρὸς μὲ γέλια καὶ μὲ θόρυβον. Ἡ διαγωγὴ λοιπὸν τῶν παιδῶν τούτων ἐλύπησε πολὺ τὸν γέροντα. Καὶ ἦτο δυνατόν νὰ ἀρέσῃ ἡ διαγωγὴ αὕτη εἰς κανένα φρόνιμον ἄνθρωπον; Ὅσα δὲν ἀρέσκουσιν εἰς τοὺς φρονίμους, εἶναι ἀπρεπῆ.

Πάντοτε θὰ φέρωμι καὶ ἐγὼ τοιοῦτοτρόπως, ὥστε οἱ φρόνιμοι νὰ εὐχαριστῶνται ἐκ τῆς διαγωγῆς μου καὶ νὰ μὲ ἐπαινῶσι

Τὸ τακτικὸν καὶ καθαρὸν παιδίον.

Ὁ Ξενοφῶν εἶχε πτωχοὺς, ἀλλὰ πολὺ τιμίους καὶ φρονίμους γονεῖς. Οὗτοι κατώκουν μὲν εἰς στενὸν δωμάτιον, ἀλλ' ὅμως ἡ κατοικία των αὕτη ἦτο καθαρά, καὶ τὰ πάντα ἐντὸς αὐτῆς εὐρίσκοντο ἐν τάξει, διότι ἡ μήτηρ τοῦ Ξενοφῶντος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ βλέποντα τὰ πράγματα ἐξῶ καὶ ἐκεῖ διεσκορπισμένα, ἢ τὰ πάτωμα γεμάτον ἀπὸ κόνιν (σκόνην). Τὴν πρωίαν ἡ πρώτη ἐργασία της ἦτο νὰ καθαρίζῃ ὁλόκληρον τὴν μικρὰν κατοικίαν, νὰ στρώνῃ τὰ κρεβάτια καὶ νὰ ἀερίζῃ τὰ δωμάτια. Πῶς λοιπὸν ἦτο δυνατόν ὁ Ξενοφῶν νὰ γείνη ἄτακτος, ἀπεὺ ἡ μήτηρ του ἐδίδεν εἰς αὐτὸν διὰ τῆς τριαύτης τακτικῆς ζωῆς της τόσον καλὸν παράδειγμα; Καὶ τῶνόντι ἐκ τοῦ Ξενοφῶντος τούτου δύναται νὰ ἐννοήσῃ τις καλῶς, πόσον ὠφέλιμον εἶναι νὰ συνειθίσῃ τις τὰ τέκνα του ἐνωρὶς εἰς τὴν τάξιν καὶ καθαριότητα. Ὁ Ξενοφῶν δὲν ἐπήγαινε ποτε εἰς τὸ σχολεῖον ἀκτένιστος ἢ μὲ ἀκαθάρτους χεῖρας, καθὼς κάμνουσι πολλὰ ἄτακτα παιδία. Καθ' ἡμέραν ἐκθαύριζε τὰ ὑποδήματά του, διό-

τι ἐντρέπετο νὰ πηγαίνη εἰς τὸ σχολεῖον καὶ νὰ παρουσιάζηται εἰς τὸν διδάσκαλόν του, ἔχων αὐτὰ λασπωμένα· ἐνόμιζε δὲ μεγάλην ἀταξίαν καὶ ἀκαθαρσίαν νὰ σπογγίζῃ μὲ τὰ ἐνδύματά του τὰς μὲ μελάνην λερωμένας χεῖράς του, καθὼς κάμνουσι πολλὰ ἀκάθαρτα παῖδια. Δὲν τὸν εἶδε κανεὶς ποτὲ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον ἀκτένιστος καὶ μὲ ἀκαθάρτους χεῖρας· τὸ ἐνδυμὰ του συνείθιζε πάντοτε νὰ τὸ καθαρίζῃ μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν· τὰ ὑποδήματά του ἦσαν πάντοτε καθαρὰ· εἰς τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζετο, δὲν εὕρισκετο καμμία ἀκαθαρσία· τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς του δὲν ἔρριπτε ποτὲ ὑποκάτω τῆς τραπέζης, καὶ πολὺ προσεῖχε νὰ μὴ λερώνηται μὲ μελάνην· πρὸς δὲ τούτοις δὲν τῷ ἔλειπε ποτὲ τὸ μανδύλιον. Ὁ καθαρὸς καὶ τακτικὸς Ξενοφῶν ἦτο ἡ χαρὰ τῶν γονέων του καὶ τῶν διδασκάλων του.

Ὁ πειρασμός.

Ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Δημήτριος ἐπέρασαν μίαν ἡμέραν ἀπὸ ἑνα κῆπον, ὅστις ἔτυχε νὰ ᾔνοι

ανοικτός. Ἀπὸ περιέργειαν κινούμενοι ἐμβῆκαν εἰς αὐτόν, διὰ νὰ τὸν ἰδῶσι μόνον· ἐδῶ παρατήρησαν, ὅτι αἱ δαμασκηναὶ ἦσαν φορτωμέναι μὲ ὠριμα δαμάσκηνα: « Ἴδού, Δημήτριε, εἶπεν ὁ Γεώργιος, ἐξῶ δυνάμεθα νὰ φάγωμεν δαμάσκηνα ὅσα θέλομεν· δὲν ὑπάρχει κανεὶς εἰς τὸν κῆπον· νὰ σπάσωμεν ὀγλίγωρα ἓνα κλῶνον καὶ νὰ φύγωμεν». — « Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ Δημήτριος, δὲν πρέπει νὰ κάμωμεν τοῦτο, διότι αἱ δαμασκηναὶ δὲν εἶναι ἰδικαί μας ». — « Καὶ τί πεiráζει τοῦτο; » εἶπεν ὁ Γεώργιος, « ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὅποιον ὁ κῆπος ἀνήκει, δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡμεῖς ἐλάβομεν ὀλίγα δαμάσκηνα, διότι ἔχει τόσον πολλά, ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τὰ μετρήσῃ ». — « Ἀλλ' ὅμως εἶναι ἄδικον νὰ τὸ κάμωμεν », ἀπήντησεν ὁ Δημήτριος, διότι δὲν πρέπει ν' ἀφαιρῇ τις κρυφίως τίποτε, τὸ ὅποιον ἀνήκει εἰς ἄλλον, ὅσον μικρὸν πράγμα καὶ ἂν ᾖ. Δὲν ἐνθυμεῖσαι τάχα τί μᾶς εἶπεν ὁ πατήρ πρό ὀλίγου, ὅτε μᾶς διηγήθη τὴν ἱστορίαν τοῦ κλέπτου, τὸν ὅποιον ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν οἰκίαν μας μὲ τὰς ἀλύσεις εἰς τοὺς πόδας; » — « Καὶ τί εἶπεν ὁ πατήρ; » ἠρώτησεν ὁ Γεώργιος. « Αὐτὸς

εἶπεν, ἀπήντησεν ὁ Δημήτριος, ὅτι ἀπὸ τὰ μι-
κρὰ ἀρχίζει τις καὶ εἰς τὰ μεγάλα τελειώνει». Ὁ
Γεώργιος ἤρchiσε νὰ σκέπτηται, καὶ εἶπεν ἐπὶ τέ-
λους: «Ἐχεις δίκαιον, ἀγαπητέ Δημήτριε· ἄς
υπάγωμεν εἰς τὸν δρόμον μας».

Ὁ Γεώργιος υπέπεσεν εἰς μεγάλον πειρασμὸν
καὶ ἠθέλησε νὰ κάμῃ ἀδικίαν, διότι εἶχε ἐπιθυ-
μήσει νὰ φάγῃ δαμάσκηνα, τὰ ὅποια δὲν ἦσαν
ἰδικά του, ἀλλ' εὐτυχῶς εὐρέθη μαζὶ τοῦ ὁ Δημή-
τριος, ὁ ὁποῖος κατῴρρωσε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

Περίεργον κοράσιον.

Ἡ Ἄνα ἦτο γνωστὴ ὡς κοράσιον πολὺ περιερ-
γον, καὶ οἱ γονεῖς της πολλάκις εἶχεν τιμωρήσει
αὐτὴν διὰ τὴν περιέργειάν της. Ἡ Ἄνα, ἅμα
ἤκουε θόρυβον εἰς τὸν δρόμον, ἔτρεχεν εἰς τὸ παρά-
θυρον νὰ ἰδῇ τί τρίζει. Ἡμέραν δὲ τινὰ τὴν ἔκα-
μεν ἡ περιέργειά της τόσον τυφλήν, ὥστε ἐκτύ-
πησε τὴν κεφαλὴν της εἰς τὴν ὑαλὸν (τὸ τζάμι)
τοῦ παραθύρου καὶ ἐπληγώθη, ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν
βίαν της δὲν εἶχε παρατηρήσει ὅτι τὸ παράθυ-
ρον ἦτο κλειστόν. Συχνὰ ἔχανεν εἰς τὸν δρόμον

τὸ πλῆξιμόν της ἢ ὅ,τι ἄλλο ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα, διότι συνείθιζε νὰ τρέχῃ πολὺ ταχέως, ἔταν ἤθελε νὰ ὑπάγῃ εἰς κανέν μέρος ἢ νὰ παρατηρήσῃ τίποτε. Μίαν φορὰν ὀλίγον ἔλειψε νὰ φονεuthῇ, διότι, βοῦς τις τὸν ὁποῖον αὐτὴ παρετήρει πῶς ἔδενον, ἐξαίφνης ἀπολύεται, τρέχει εἰς τὸν δρόμον μὲ μεγάλην ὀρμὴν, καὶ παρ' ὀλίγον νὰ τὴν καταπατήσῃ. Ἡ περιέργειά της αὐτὴ τὴν παρεκκλίνει πολλάκις νὰ πηγαίνῃ καὶ νὰ στέχῃ κρυφίως ὑποκάτω τῶν παραθύρων, διὰ νὰ ἀκούῃ τί λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰ δωμάτιά των. Ἀλλὰ διὰ τὴν κακὴν της ταύτην συνήθειαν μίαν φορὰν ἄνθρωπός τις, ὁ ὁποῖος συνέλαβεν αὐτὴν νὰ παραμονεύῃ, τὴν ἔδειρε πολὺ σκληρῶς καὶ τὴν συνεβούλευσεν, εἰπών: «εἰς τὸ ἐξῆς νὰ μὴ ὠτακουσῇς, εἰ δὲ μὴ, θὰ πάθῃς ἀκόμη χειρότερα!»

Οἱ μικροὶ κλέπται.

Τὰ παιδία τοῦ Νικολάου εἶχον περπατήσῃ, ὅτι εἰς τὸν κήπον τοῦ γείτονός των Μιχαὴλ ἦσαν ἀχλαδισαῖς, τῶν ὁποίων τὰ ἀχλάδια ἦσαν λαμπρά. Οὗτοι ἀπεφάτισαν ν' ἀναβαίγωσι τὴν νύ.

κτα εἰς τὸν τοῖχον, καὶ νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς τὸν κῆπον, διὰ νὰ κλέπτωσιν ἀχλαδία. Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰς φορὰς, παρητήρησεν ὁ γείτων, ὅτι τοῦ ἐκλεπτον τοὺς καρπούς, καὶ διὰ τοῦτο, ἀφροῦ ἐνύκτωσεν, ἐκρύφθη μίαν φορὰν εἰς τὸν κῆπον διὰ νὰ πιάσῃ τὸν κλέπτην. Καὶ χωρὶς νὰ παρέλθῃ πολλὴ ὥρα, εἶδε τὰ παιδία τοῦ Νικολάου ἀναβαίνοντα τὸν τοῖχον. Μὲ φόβον καὶ μὲ τρόμον παρητήρησαν τὰ παιδία ὁλόγυρά των, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶδον κανένα ἄνθρωπον εἰς τὸν κῆπον, ἔτρεξαν ἀμέσως ν' ἀναβῶσιν εἰς τὰς ἀχλαδιάς. Ἀφροῦ δὲ ἐπῆραν ἀρκετὰ ἀχλαδία, ἤβέλησαν νὰ φύγωσιν· ἀλλὰ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν παρουσιάσθη ὁ κύριος τοῦ κήπου. Πόσον ἐντράπησαν καὶ ἐτρόμαξαν τότε οἱ μικροὶ κλέπται! Μὲ πόσα δάκρυα παρεκάλεσαν τὸν Μιχαὴλ νὰ τοὺς συγχωρήσῃ τὴν κακίαν των πράξιν, καὶ νὰ μὴ τοὺς φανερώσῃ εἰς τὸν πατέρα των! Ὁ Μιχαὴλ ἐδέχθη τὴν παράκλησίν των, διότι ὑπεσχέθησαν, ὅτι δὲν θὰ τοῦ ἀφαιρέσωσι πλέον τίποτε ἀπὸ τὸν κήπόν του. Ἀλλὰ τὰ κακὰ παιδία δὲν ἐφύλαξαν τὴν ὑπόσχεσίν των· διότι μετὰ τινὰς ἐβδομάδας πάλιν ἐμβῆκαν εἰς τὸν κῆπον, καὶ τοῦ ἐκλεψαν

ἔλα τὰ ροδάκινα. Ἐπῆγε λοιπὸν ὁ Μιχαήλ εἰς τὸν γείτονά του, καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ τιμωρήσῃ τὰ παιδία του, διότι πολλάκις τοῦ ἔκλεψαν καρπούς ἀπὸ τὸν κηπὸν του. Καὶ προσεκάλεσε μὲν ὁ πατὴρ ἀμέσως τὰ παιδία του καὶ ἤρχε νὰ τὰ ἐπιπλήττῃ, ἀλλὰ ταῦτα ἠρνήθησαν ὅτι ἔκλεψιν καρπούς, καὶ ὁ πατὴρ των ἐπίστευτεν αὐτὰ καὶ ὄχι τὸν Μιχαήλ· ὅθεν οὗτος ἐρυγεν ἀναστενάζων καὶ εἶπε: «Παιδία, εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ ἔχητε καλὸν τέλος, καὶ νὰ μὲ ἐνθυμηθῇτε!» Αὕτη δὲ ἡ προφητεία τοῦ Μιχαήλ ἐξεπληρώθη· διότι οἱ μικροὶ κλέπται ἐξηκολούθουν ὁλονὲν νὰ κλέπτωσι καὶ νὰ ψεύδωνται· διὸ ἐγενῆσαν ψεῦσται καὶ κλέπται τρομεροί, οὕτως ὥστε ἐπὶ τέλους ἐφονεύθησαν διὰ τὰ κακουργήματά των.

Ὁ φιλάνθρωπος.

Ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Χαρίλαος ὑπῆγον ἡμέραν τινὰ τοῦ χειμῶνος εἰς τὴν ἐξοχὴν. Καθ' ὁδὸν εὔρον ἀγνωστὸν τινὰ κείμενον εἰς τὴν χιόνα, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο, ὅτι ἐκοιμᾶτο βαθὺν ὕπνον. Ὁ Σωκράτης εὐσπλαγχνίσθη αὐτόν, καὶ ἀπὸ φόβου

μήπως ὁ κατακείμενος ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸ ψυχρος, ἐπλησίασεν αὐτὸν νὰ τὸν ἐξυπνίσῃ. Ἀλλ' ἂν καὶ τὸν ἔσειε πολὺ θυνατά, ἐκεῖνος μόλα ταῦτα δὲν ἐξύπνα. «Ὅσον καὶ ἂν τὸν σείσης», ἐφώναξεν ὁ Χαρίλαος γελῶν, «αὐτὸς δὲν θὰ ἐξυπνήσῃ· εἶναι μεθυσμένος· ἄφες τὸν ἄνθρωπον νὰ κῆται, καὶ ἐλθέ· εἶναι ψυχρος.» — «Ὅχι,» ἀπεκρίθη ὁ Σωκράτης, «τόσον ἄσπλαγχνος δὲν πρέπει νὰ ἤμαι· σκέπτομαι, ὅτι πολὺ εὐκόλως ἡμπορεῖ ὁ πτωχὸς ἄνθρωπος νὰ παγώσῃ ἀπὸ τὸ ψυχρος καὶ νὰ ἀποθάνῃ· θέλω νὰ κάμω ὅ,τι δύναμι, διὰ νὰ σώσω τὴν ζωὴν του.» — «Κάμε λοιπὸν ὅ,τι ἀγαπᾷς,» ἐφώναξεν ὁ Χαρίλαος θυσηρεστημένος, «δὲν ἐπιθυμῶ νὰ στέκω περισσότερον καιρὸν ἐδῶ καὶ νὰ κρυόνω.» Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἀνεχώρησεν. Ὁ δὲ Σωκράτης ἐκάλυψε ταχέως τὸν κοιμώμενον μὲ χιόνα, διότι εἶχεν ἀκούσει, ὅτι ἡ χιών θερμαίνει, καὶ ἔτρεξεν ἐπειτα, ὅσον ἡδύνατο ταχέως, εἰς τὸ πλησιέστερον χωρίον νὰ λάβῃ μίαν ἄμαξαν, διὰ νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς τοὺς συγγενεῖς του. Εὐτυχῶς εὗρεν ἀμέσως φιλόανθρωπόν τινα χωρικόν, ὅστις ἤρχετο ἀπὸ τὴν πόλιν μὲ τὸ φορτηγόν του ἁμάξι, καὶ μὲ

τὴν βοήθειαν τούτου, ἀφοῦ ἐπανάφερε τὸν ἡμιθανὴ ξένον πολὺ ταχέως εἰς τὴν ζωὴν, ἐπορεύθη εἰς τὴν οἰκίαν του. Πῶς σὰ; φαίνεται ὁ Σωκράτης καὶ πῶς ὁ Χαρίλαος;

Τὰ ἄτακτα παιδιά.

Εἰς σχολεῖόν τι ἦσαν δύο παιδιά, τὰ ὅποια εἶχυν ἀνατραφῇ ἀπὸ τοὺς γονεῖς των πολὺ κακῶς, καὶ διὰ τοῦτο εὕρισκον εὐχαρίστησιν εἰς τὸ νὰ κάμνωσι παντοῦ ζημίαν καὶ νὰ καταστρέφωσι τὰ ὠφέλιμα πράγματα. Εἰς τὸ σχολεῖον ἐχάραττον κρυφίως ἐπάνω εἰς τὰς τραπέζας καὶ τὰ θρανία διάφορα σχήματα καὶ ὀνόματα, ἐπροσπάθουν νὰ λερώνωσι μὲ μελάνην τὰ τετράδια τῶν συμμαθητῶν των, νὰ σπῶσι τὰ κονδύλια αὐτῶν καὶ νὰ κρύπτωσι τὰ πράγματά των. Καὶ εἰς τὸν δρόμον δὲ δὲν ἐφέροντο καλλίτερον, διότι συνείθιζον νὰ πειράζωσι τοὺς γέροντας, οἱ ὅποιοι ἐκάθηντο εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἐπώλουν διάφορα ὀπωρικά: δηλαδὴ κατῳρθωνον νὰ ἀνατρέπωσι μὲ πονηρὸν τρόπον τὰ κἀνιστρά των, ἢ νὰ ρίπτωσιν ἀπὸ γωνίαν τινὰ κατ' αὐτῶν

χώματα καὶ πέτρας, καὶ οὕτως ἡ χάρις τοῦντο. Ὅσακις ἐπορεύοντο τὴν ἐσπέραν εἰς τὸν δρόμον, ἐκτύπων μὲ μεγάλας βάρβδους εἰς τὰ παράθυρα, διὰ νὰ τρομάξωσι τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἔφρευγον πολὺ ὀγλίγωρα ἢ ἐκρύπτοντο. Ἀλλὰ μίαν φεραν συνελήφθησαν καὶ ἐτιμωρήθησαν ὅπως ἔπρεπε· δηλαδὴ ἀνθρωπὸς τις, τὸν ὁποῖον πολλάκις εἶχον τρομάξει, κτυπῶντες ἐν καιρῷ νυκτός τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας του ἐπὶ πολλὰς ἐσπέρας, ἐπροσποιεῖτό, ὅτι ἀδιαφορεῖ διὰ τὴν κακοήθη ταύτην ἀταξίαν των, ἀλλ' ἐπὶ τέλους κατάρθωσε νὰ τὰ συλλάβῃ ἐπ' αὐτοφώρῳ. Οὗτος τὰ παρέδωκεν εἰς τὴν ἀρχήν, ἡ ὁποία τὰ ἐτιμώρησε δημοσίως πολὺ σκληρῶς πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ἄλλων. Καὶ ἔπρεπε νὰ τὰ εὐσπλαγχνισθῇ κανεὶς; Ποῖον ὁμως πρέπει νὰ λυπώμεθα πολὺ περισσότερον διὰ τοῦτο;

Ἡ λαιμαργία.

Ἡ Ἑλένη εἶχε τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ τρώγῃ κρυφίως ἀπὸ ὅλα τὰ φαγητὰ καὶ νὰ πίνῃ ἀπὸ ὅλα τὰ ποτά, τὰ ὅποια εὗρισκε. Διὰ τοῦτο ἐτι-

μωρήθη πολλάκις ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, διότι ἡ λαιμαργία εἶναι ὄχι μόνον ἀπρεπής, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβής, ἐπειδὴ γίνεται αἰτία νὰ μὴ ἡμπορῇ τις νὰ μετριάζῃ ἢ νὰ ἐξουσιάζῃ τὰς κακὰς ἐπιθυμίας του.

Καμμία ὁμως τιμωρία δὲν ἡδυνήθη νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Ἑλένην ἀπὸ τοῦ νὰ τρώγῃ κρυφίως, ὅτε τῆς ἤρχετο ἡ ὄρεξις νὰ φάγῃ κατι τι.

Ἡ θύρα τοῦ κήπου ἔπρεπεν ἐξ αἰτίας αὐτῆς πάντοτε νὰ ᾖ κλεισμένη, ἐν ὅσῳ ὑπῆρχον εἰς αὐτὸν ὀπωρικά, διότι αὕτη ἔκσπεν ὅλα, ὅσα ἠδύνατο νὰ φθάσῃ· καὶ ἐνῷ ἀκόμη ἦσαν ἄωρα, ἐδίγκανε τὰ μῆλα καὶ τὰ ἀχλάδια, καὶ τὰ ἐρριπτεν, ἐὰν ἦσαν πολὺ σκληρά. Τοιουτοτρόπως ἔκαμνε τόσῃν καταστροφῇν εἰς τὰ ὀπωρικά, ὅτε εἰσήρχετο εἰς τὸν κήπον, ὅσῃν δὲν ἔκαμνον οὐδὲ τὰ βλαβερά ζῷδια.

Πολὺ συχνὰ εἰσήρχετο κρυφίως εἰς τὰ κελ-
λάριον, ἐπου ἐφυλάττοντο διάφορα φαγώσιμα,
καὶ ἔτρωγεν ἐξ αὐτῶν ὅ,τι τῆς ἤρεσκεν. Εἰς τὰς
ἀρχὰς ἐνόμισαν, ὅτι ἡ γαλῇ (γῆτα) ἔτρωγεν ὅ,τι
ἔλειπε, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἐδίωξαν· ἀλλὰ με-
τ' ὀλίγον ἀνεκάλυψαν, ὅτι ἡ Ἑλένη, ἅμα εὗρισκε

τὸ κλειδίον εἰσήρχετο εἰς τὸ κελλάριον καὶ ἔτρωγε πᾶν ὅ,τι φαγώσιμον εὗρισκε. Δὲν ἦτο λοιπὸν παράξενον, ἐὰν οἱ γονεῖς τῆς Ἑλένης δὲν εἶχον τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτήν, καὶ διὰ τοῦτο τὰ ἐκλύδωνον ὅλα, ὡς ἐὰν ἔπρεπε νὰ τὰ φυλάξωσιν ἀπὸ κλέπτῃν τινά. Μίαν ἡμέραν κατήντησε νὰ πῆ καὶ τὸν οἶνον, τὸν ὁποῖον ὁ πατήρ της ἐφύλαττεν εἰς ἓν ἐρμάριον (δουλάπιον), διὰ νὰ τὸν μεταχειριοθῇ, ὅταν τύχῃ νὰ φιλεύσῃ κανένα φίλον του· ἔπιε δὲ ἡ Ἑλένη ἐξ αὐτοῦ τόσον, ὥστε ἐμέθυσε καὶ ἡθόνησε βαρέως.

Ἡμέραν δὲ τινὰ ἦτο αὕτη εἰς τὴν οἰκίαν μόνῃ της· καὶ τοιαύτας εὐκαιρίας προσεπάθει νὰ εὗρίσκῃ διὰ νὰ πειράζῃ τὰ φαγητά. Τότε λοιπὸν παρετήρησεν ἐὰν τὸ ἐρμάριον ᾗναι ἀνοικτόν, ἢ ἐὰν ὑπάρχῃσι κλειδιά· ἐπὶ τέλους εἶδεν ἐπάνω εἰς τὸ ἐρμάριον ἓν μικρὸν ἀγγεῖον. Ἀμέσως ἤτοι μάσθη ν' ἀναβῇ, διὰ νὰ παρατηρήσῃ ἐὰν ὑπάρχῃ φαγώσιμόν τι διὰ νὰ τὸ φάγῃ. Ἐβάλε μίαν καθέκλαν πλησίον εἰς τὸ ἐρμάριον, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦτο τόσον ὑψηλὴ, ὥστε νὰ φθάσῃ τὸ ἀγγεῖον, ἔφερε πλησίον μίαν τράπεζαν, ἔβαλεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν καθέκλαν, καὶ πατήσασα

ἐπ' αὐτῆς ἀνέβη εἰς τὸ ἐρμάριον. Τοιοῦτοτρόπως κατῴρθωσε νὰ καταβιδάσῃ τὸ μικρὸν ἀγγεῖον κάτω. Μέσα δὲ εἰς τὸ ἀγγεῖον ὑπῆρχε κάτι τι λευκὸν ὡς ζάχαρις τριμμένη· ἔχωσε μέσα τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τῆς καὶ ἔφαγεν ἐξ αὐτοῦ. Τὸ πρᾶγμα τοῦτο εἶχε γλυκεῖαν γεῦσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἑλένη ἔφαγε μὲ πολλὴν ὀρεξιν.

Ἐξαίφνης εἰσῆλθεν ἡ μήτηρ, καὶ ἡ Ἑλένη ἐτρόμαξε τόσον πολὺ, ὥστε ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσῃ ἀπὸ τὴν τράπεζαν· ἀλλὰ πολὺ μεγαλείτερος ὑπῆρξεν ὁ τρόμος τῆς μητρός, ὅτε παρετήρησεν, ὅτι ἡ Ἑλένη ἔφαγε δηλητήριον (φαρμάκι), τὸ ὁποῖον εἶχε θέσει ἐπάνω εἰς τὸ ἐρμάριον διὰ νὰ καταστρέψῃ τὰς μυίας. «Δυστυχὲς τέκνον, ἐφώναξε, τί ἔκαμες!» — Τὴν κατιβιδάζει ἀμέσως ἀπὸ τὴν τράπεζαν, στέλλει νὰ φέρῃ τὸν ἱατρόν, τῆς δίδει νὰ πῖνῃ γάλα, διὰ νὰ ξεράσῃ, καὶ μεταχειρίζεται ὅλα τὰ μέσα, διὰ νὰ τὴν σώσῃ ἀπὸ κακὸν θάνατον. Μετ' ὀλίγον δὲ ἡσθάνθη φοβεροὺς πόνους εἰς τὰ ἔντερα, καὶ ἐκραύγαζε τόσον πολὺ, ὥστε ἡδύνατό τις ν' ἀκούσῃ τὰς φωνάς τῆς ἀπὸ μακρὰν.

Φθάνει τέλος ὁ ἱατρός καὶ διατάττει νὰ τῆς

δώσωσι καὶ πάλιν γάλα· προσέτι δὲ τῆς ἔδωκε
καὶ μερικά ἄλλα ἰατρικά, ἀλλ' εἶχε φάγει, ὥς
φαίνεται, παρὰ πολὺ δηλητήριον, καὶ διὰ τοῦτο
μὲ πολλοὺς κόπους κατώρθωσαν μὲν νὰ τὴν
σιώσωσιν, ἀλλ' ὁμως ὁ νοῦς τῆς εἰς τὸ ἐξῆς ἦτο
πολὺ ἀδύνατος, καὶ τὰ μέλη τῆς ἔτρεμον καθ'
ἑλὴν τῆς τὴν ζώην.

Ὅστις ἀκολουθεῖ τυφλῶς τὰς κακὰς καὶ ἀξιο-
τιμωρήτους ἐπιθυμίας, καταντᾷ ἐπὶ τέλους εἰς
τὴν καταστροφὴν του.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Α. ΠΟΙΗΜΑΤΑ

1. Ἡ Ψυχοῦλσ.

(Διονυσίου Σολομοῦ).

Ὡσάν γλυκύπνοο
 δροσάτι ἀερίκι
 μέσα σὲ ἀνθότοπο
 ἔκειο τὸ παιδάκι
 τὴν ὕστερη ἔβγαλε
 ἀναπνοή.

Καὶ ἡ ψυχοῦλά του
 εἰς τὸν αἴρα,
 ἔγλήγορα ἀνέβαινε
 πρὸς τὸν αἰθέρα,
 σὰν λιαιοτρέμουλη
 σπίθα μικρή.
 Ὅλα τὴν ἔκραζαν,
 ὅλα τ' ἀστέρις,
 κ' ἐκείνη ἐξάπλωνε
 δειλὴ τὰ χέρια·

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

γιατί δὲν ἤξευρε
 σὲ ποῦ νὰ 'μπῇ.
 Ἀλλά, νά, τοῦ ἔδωσε
 ἓνα Ἀγγελάκι
 τὸ φιλὶ ἀθάνατο
 'ς τὸ μαγουλάκι,
 ποῦ ἔρχονα ἔλαμψε
 σὰν τὴν αὐγή.

2. Ἡ ἄνοιξις.

(Ἰωάννου Βηλαρᾶ).

Ἡ γλυκυτάτη Ἀνοιξις
 μὲ τ' ἄνθλα στολισμένη,
 ροδοστεφανωμένη,
 τὴ γῆ γλυκοτηράει·
 καὶ ἡ γῆ τὴ χλόη ἐντύνεται,
 τὰ δάση τῆς ἰσκιώνουν,
 τὰ κρύα χιόνια λιώνουν,
 ὁ οὐρανὸς γελάει.
 Τὰ λουλουδάκια βᾶφουνται,
 τὰ πλάγια χρωματίζουν,
 καὶ ἡδονικαῖς φωτίζουν
 ἢ δροσερικῆς αὐγαῖς.

'Σ τ' ἀγκυθερό τρικντόφυλλο
 γλυκολαλῆει τ' ἀηδόνη,
 τὸ ξένο χελιδόνι
 ταιριάζει τῇ φωνίᾳ.
 'Σ τοὺς κήμπους πλούσιαι κι' ἄκοπα
 σὲ πράσινα λειβόδια
 τὰ ζωντανὰ κοπάδια
 βελάζουν καὶ πηδᾶν
 κι' ὁ νιὸς βοσκὸς χερούμενος,
 φυσῶντας τῇ φλογέρα,
 γιομίζει τὸν ἀγέρα
 μὲ τραγουδιῶν φωναί·
 Κάθε ψυχὴ εὐφραίνεται,
 τὴν ἀνοιξί γιορτάζει.

3. Τὸ ξενιτευμένο πουλί.

(*Ιωάννου Βηλαρά*).

Πουλὲκι ξένο
 ξενιτευμένο,
 κυνηγημένο,
 ποῦ νὰ σταθῶ;

Ποῦ νὰ καθήσω,
 νὰ ξενυχτήσω,
 νὰ μὴ χαθῶ !

Βραδιάζει ἡ ἡμέρα,
 σκοτάδι παίρει,
 καὶ δίχως ταῖρι
 πῶς νὰ βρεθῶ ;

Πῶς νὰ φωλιάσω
 σὲ ξένο δάσο,
 ν' ἀποσυρθῶ !

Ἡ ἡμέρα φεύγει,
 ἡ νύχτα βιάζει·
 νά, ἡσυχάζει
 κάθε πουλί·

κ' ἐγὼ στενάζω,
 τὸ ταῖρι κράζω,
 ξένο πουλί.

Κυττάζω τ' ἄλλα
 πουλιά ζευγάρι·
 αὐτὴν τὴν χάρι
 δὲν ἔχω πλειά.

Ἔρπιο τρέχω,
 τόπο δὲν ἔχω,
 μὴδὲ φωλιά !

Νά βρῶ γυρίζω
 ποῦ νά καθήτω,
 νά ξενοχτήσω
 καὶ μὴ μοναχό.

Κάθε κλαράκι
 βασιτάει πουλιάκι
 ζευγαρωτό.

Δὲν μὲ γνωρίζουν,
 κ' ἐδῶ μὲ διώχουν,
 κ' ἐκεῖ μ' ἀμπώχουν·
 ποῦ νά σταθῶ;

"Αχ! πῶς νά γένω,
 ποῦ νά πηγαίνω,
 νά μὴ χαθῶ!

Λυγρὸν οἱ κλάδοι,
 τὰ φύλλα σειοῦνται,
 γλυκοτσιμπιοῦνται
 τ' ἄλλα πουλιά·

κ' ἐγὼ τὸ ξένο,
 τὸ πικραμένο,
 χωρὶς φωλιά.

Ἀπὸ 'να 'ς ἄλλο
 πετῶ δενδράκι,
 νά βρῶ κλαράκι
 γιὰ νά σταθῶ·

γιά ν' ἀκουμπήσω,
 νά ξενυχτήσω,
 νά μὴ χαθῶ.

Ἀποριμμένο
 σὲ ἄγρια ἀγκάθια
 μικρά μου πάθια
 καὶ ξειτειαῖς

θρηνῶντας μένω,
 κ' ἐκεῖ διαβρίνω
 κακαῖς νυχτιάς.

4. Τὸ ὄρφανὸ τῆς Κρήτης. (Ἀχιλλέως Παράσχου).

Ἕνα παιδάκι ἐπροχθές, σὰν κρίνο μαραμμένο,
 εἰς ἓνα δρόμο σκοτεινὸ
 ἐκύτταζε τὸν οὐρανὸ
 μὲ ῥάτι δακρυμένο.

Μαῦρα φοροῦσε τὸ φτωχὸ κ' ἐκεῖνο σὰν ἐμένα,
 κ' εἶχε τὴν ὄψι θλιβερή·
 πῶς ἀγαπῶ ὅποιον φορεῖ
 φορέματα θλιμμένα!

Μοσχοβολοῦσε ἀρχοντιά, κι' ὡς ἦτο γυμνωμένο·
 ἀκόμα χθές μέσ' ἔς τὰ φιλιά,
 ἔς τῆς μέννης του τὴν ἀγκαλιὰ
 πετοῦσε τὸ καῦμένο

Ὅμως τουφέκλα βρόντησαν ἔς τὴν Κρήτη μὲν ἡμέρα·
 τοῦ πῆρ' ἀγέρι τῇ φωνῇ,
 τὴ μέννα Τούρκου πιστολιὰ
 κ' ἡ μάχη τὸν πατέρα.

Ἀμίλητο καὶ σκυθρωπὸ τὸ δάκρυ του ἔκρητοῦσε
 κι' ἀπλωνε χέρι μ' ἐντροπή,
 ὅμως δὲν ἤθελε νὰ πῇ,
 τὸ μαῦρο! πῶς πεινοῦσε.

Ἄχ! κεῖνος ποῦ δὲν πείνασε, «Πεινώ» ποτὲ δὲν λέγει
 δὲν τὸν ἀφίνουν οἱ λυγμοί,
 κυττάζει μόνον τὸ φωμὶ
 ἀπὸ μακριὰ καὶ κλαίγει . . .

Ἦς τὴν ἀγκαλιὰ μου τό βάλλα μὲ πόνον τὸ καῦμένο!
 καὶ τοῦ ἴωκα πικρὸ φιλί,
 ὅμως αὐτὸ τί ὠφελεῖ
 ἔς τὸ ἔρημο ἔς τὸ ξένο;

Γιὰ τοῦτο σήμερα κ' ἐγὼ τὰ χέρια μου σταυρώνω,
 κι' ὅ,τι γιὰ μένα δὲν ζητῶ
 μὲ δάκρυα ζητῶ γι' αὐτό,
 καὶ τὴν φωνὴν ὑψώνω.

Μητέρες ! ὑποῦ ἔχετε παιδιὰ εὐτυχισμένα
καὶ καλωσύνη ἔς τὴν καρδίᾳ,
πεινοῦν τῆς Κρήτης τὰ παιδιὰ
καὶ κρυώνουν τὰ καυμένα.

6. ΜΥΘΟΙ

3. Ὁ Βάτραχος.

(Παραγιώτου Σούτσου).

Βάτραχος εἰς τὸ λειβάδι ἀπὸ τὰ θολὰ νερά του
βλέπει βῆδι καὶ ζηλεύει τὸ χονδρὸ ἀνάστημά του·
οὐδ' αὐτοῦ δὲν ἔχει ὄγκον κ' εἰς τὸν νοῦν του ὅμως βάλλει
ὁ νερόμυαλος νὰ γένη βῆδι κ' ἴσως καὶ βουβάλι·

καὶ λοιπὸν τεντώνεται,

καὶ λοιπὸν ἀπλώνεται,

κ' εἰς τὸν γείτονά του λέγει «Πάγω νὰ τὸ ὁμοιάσω;»

— «Τρελλὸς εἶσαι;» — «Διέ με τώρα' πλησιάζω νὰ τὸ
[πράσω;»

— «Τί με ψάλλεις;» — «Ἐπλάτυνθην;» — «Οὔτε χόνδρος
[μιας καλάμης.»

— «Διέ με πάλιν· ἀν μὴ βῆδι, κἂν μοσχάρι δὲν με κάμεις;»

κ' ἀπ' ἐδῶ πλατύνεται,

κ' ἀπ' ἐκεῖ ἐκτείνεται,

κ' ἐνὶ ἔκραζε, «Τὰ δύο κέρατά μου, ὦ χαρά!
 ἔφύτρωσεν καὶ ἡ οὐρά μου τύρου ἔγεινεν οὐρά!»
 ἔσκαψε καὶ εἰς τὸν πύκτον
 ἐβυθίσθη τῶν ὑδάτων.

6. Κώνωψ καὶ Βούβαλος.

(Παραγιάτου Σούτσου).

Εἰς βουδέλου
 τρισεμέλου
 κέρατον κογχυλωτόν
 ἦλθ' ἀκρότως
 κώνωψ, πρῶτος
 τῶν κωνώπων αὐλητῶν·
 καὶ καθίσας
 καὶ ἀρχίσας
 ὡς τὸ σύνηθες ν' αὐλῇ,
 ἐφαντάσθη
 πῶς ἐπλάσθη
 ὃν τι μέγα καὶ πολύ.

Μετ' ὀλίγον
 περ' ἀνοίγων
 κ' εἰς τὸν βούβαλον στραφεῖς,

εἶπε «Φεύγω,
καὶ θὰ ἔβγω
πρὸς ἀνέυρεσιν τροφῆς.

Σὲ βρύνω
καὶ σὲ δίνω,
φίλε, κούρασιν πολλήν,
καὶ τὴν πλάτην
κυρτοτάτην
σ' ἔκαμα καὶ χαμηλήν».

«Εὖθὺ κατήνος,»
εἶπ' ἑκείνος,
«κρυφόν τι δὲν σὲ κρατῶ.

Φύγε, μεῖνε,
σ' ἐμὲ εἶνε
πραγμὰ ἐν καὶ τὸ αὐτό-

οὔτε, ὅτε
ἤλθες, τότε
τὸ αἰσθάνομαι, οὔτ', ἐν ᾧ,

κύνωπά μου,
γίγαντά μου,
τώρα φεύγεις, τὸ νῶ!»

7. Παῖς κλέπτης καὶ μήτηρ.

(Παραγιώτου Σούτσου).

Κλέψαν ἀπὸ τὸ σχολεῖον παιδί μίαν φυλαδίτσαν
ἐμπιστεύθη τὴν κλοπὴν τοῦ ἑς τὴν χρυστὴν τοῦ μητερίτσου.

Τὸ ἐφίλησεν ἐκείνη καὶ πολὺ πολὺ ἐχάρη,
πῶς κατώρθωσε τὸ τόσο σποργιτάκι νὰ τὴν πάρῃ.
Ἐγλυκάνθη ὁ κλεπτάκος εἰς αὐτὸ τὸ τύρι λύρι,
καὶ τῆς ἐκκλησίας πῆρεν ὀκτώηχι καὶ ψαλτήρι.

Ἐμεγάλωσεν ἐκεῖνο καὶ ἐμεγάλωσαν μαζί του
αἱ κλοπαὶ τοῦ, γενομένου τοῦ σποργιτακιοῦ σποργίτου.

Τέλος ὁ φυλαδοκλέπτης ληττῆς ἔγρине τῶν δρόμων
ἔφρεν εἰς τὴν Λαμίαν, εἰς τὴν Ἀμφισσαν τὸν τρόμον
βρασνίζων εἰς τὰ στήθη ἑὸς ἄλλε βοταῶν ἀθλίων
δσους λίθους εἰς τὴν Φθίαν ἔριψεν ὁ Δευκαλίων.

Συνελήφθη ὁ κακοῦργος, καὶ εἰς τὴν λαιμητόμον ὅτε
ἐκατὸν τὸν καθωδήγουν ἔνθεν καὶ ἔνθεν στρατιῶται,
παρετήρησε μακρόθεν τὴν μητέρα τοῦ θρηνοῦσαν,
δισχίζουσαν τὰ πλήθη καὶ τὸ τέκνον τῆς ζητοῦσαν.

Ἐπλησίασεν ἐκείνη νὰ φιλήτῃ τὸ πικρίδι τῆς,
ἀλλ' αὐτὸς ἀναίξας στήμα ἔκοψε τὸ ἔν αὐτί τῆς.

Ὅτε δὲ οἱ παρεστῶτες τὸν ἐκάλεσαν θηρίον
καὶ αὐτὴν τοῦ τὴν μητέρα δάκνον, ἔραξε δακρύω.
«Εἴν' αὐτὴ τῶν συμφορῶν μου ἡ αἰτία, ἐπειδὴ,
ὅπου ἦλθα, δὲν ἐρχόμουν, ἀν μ' ἐκόλαζε παιδί».

8. Ὅνος φέρων εἰκόνα.
(Παραγιώτου Σοΐτσου).

Εἰς καλὸν χωρίδιον
ὄνος εἰκονίδιον
ἔφερε ῥ' τὸν ὤμὸν του·
κι ὅταν εἰς τὸν δρόμον του

ἄλλοι προσηκίωνοντο,
ἄλλοι ἐσταυρώνοντο,
ὑπερηφανεύετο
καὶ οὐροχαϊδέετο.

Ἔλεγε καυχώμενος
ἔλεγ' ἀγαλλόμενος
«Πόσα προσκυνίσματα!
ποῖα γονατίσματα!

ἐμὲ ὅλοι σέβονται
καὶ μὲ προπορεύονται!
εἶδαν τὴν ἀξίαν μου
καὶ ἤλθαν εἰς λατρείαν μου·»

Καὶ ταυτιῶν του τάνυζε,
πήδαε, ὠγγάνιζε·
πλήν τὸν ὀνηλάτην του
εἶδεν εἰς τὴν πλάτην του,

ὅστις τὸν ἀντάμειψε
 καὶ τοῦ ταῖς πασσάλειψε
 τρέμων μὴ εἴ τὸ σκόνισμα
 πέσῃ τὸ εἰκόνισμα,
 καὶ ὡς ἐπιφώνημα
 κρύζων «Κάθου φρόνημα,
 ὄνε! μὴν τρελλαίνεσαι!
 καὶ θεὸς δὲν γένεσαι».

9. Καρβουνάρης καὶ πλύστης.

(Παραγιώτου Σούτσου).

Καρβουνάρης
 κιτρινιάρης
 εἶχ' εἰς λήκκους
 καὶ εἰς σάκκους
 τὰ πολλὰ του
 κάρβουνά του,
 κ' ἀπ' ἀσβόλην
 μαύρην ὄλην

τὴν μορφὴν του

τὴν στολὴν του.

Μ' ἔνκν πλύστην

λαβὼν πλείστην

γνωριμίαν,

θέλ' εἰς μίαν

καὶ ὠρχίαν

προκυμαίαν

νὰ οἰκήσῃ

καὶ νὰ ζήσῃ.

«Μετὰ τίνος»,

εἰπ' ἐκείνος,

«νὰ οἰκήσω

καὶ νὰ ζήσω;

ὅσα πλύνω

καὶ λευκύνω,

τῶν λαμπρῶν σου

θησαυρῶν σου

θέλ' ἢ τόσῃ

τὰ λερώσει

κόνις μάργη

ἅπου ταῦρῃ».

10. Τὸ τάξιμον.

(Παραγιώτου Σούτσου).

Διαβάτης

κακεργάτης

ἔταξεν εἰς τὸν Ἑρμῆν,

αὖτις εὖρω

καὶ δὲν εὖρω

θὰ ἔς τὸ φέρω τήν στιγμὴν·

φθάνει μόνον

λυμκιῶνων

ληστῶν θυμὰ μὴ γενῶ,

καὶ ἔς τὸ τάγμα

γράμμα πρᾶγμα

ἀκριβῆς θ' ἀναφανῶ π.

ὑπὸ μίαν

καρυδίαν

ἤρρε πῆρην κρεμαστήν,

μὲ μεγάλους

ἀμύγδαλους

καὶ μὲ φοίνικας μεστήν.

Τὰ ἐντός των

καὶ ἐκτός των

σύνολα φαγὼν αὐτός,

ὅς τὸ πλησίον

ἦλθ' Ἑρμεῖον

καὶ ἔκραξε γονυκλιτῶς,

καὶ τῶν μεγάλων

ἀμυγδάλων

σε προσφέρω τὰ ἐκτός,

καὶ προσθέτω

καὶ ἀποθέτω

τῶν φοινίκων τὰ ἐντός.

ΕΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

(ἐκ τῆς Μελλίσσης Χ. Πουλλίου)

Ἡ κακὴ συνήθεια.

Ἐν ὧσιν ὁ Γρηγόριος ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν γονέων του, συνείθιζε πάντοτε νὰ πλαγιάζῃ, ἅμα ἐνύκτωνεν, ἢ καὶ ἀπεκοιμᾶτο, ἐνῷ ἐκάθητο, καὶ μὲ μεγάλον κόπον κατάρθωνον νὰ τὸν ἐξυπνώσιν ἔπειτα. Συχνάκις μάλιστα ἔπρεπεν ἡ μήτηρ του νὰ τὸν ἐκδύῃ ὡς μικρὸν παιδίον, καὶ νὰ τὸν φέρῃ ἐπὶ τῆς κλίνης εἰς τὴν χεῖράς της, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἐξυπνίσῃ. Ἐκοιμᾶτο δὲ τὸσον πολὺ, ὥστε ἐσηκόνετο, μόλις ἀφοῦ ἐξημέρωνε καλὰ τὸ καλοκαίριον μάλιστα ἐκοιμᾶτο καὶ μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἡλίου. Ἡ μήτηρ του συνεβούλευεν αὐτὸν πολλάκις ν' ἀφήσῃ τὴν κακὴν ταύτην συνήθειαν, διότι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ ἤμπορῃ νὰ ζῇ πάντοτε τοιοῦτοτρόπως· ἔλεγε δὲ εἰς αὐτόν, ὅταν τυχαίῃ νὰ νυστάξῃ τὴν ἐσπέραν

πολύ ἔνωρίς, νὰ περιπατῇ εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ ἦν πρωΐν νὰ σηκώνηται μόνος του καὶ ὀγλίγωρα. Ἀλλ' ὁ Γρηγόριος δὲν ἔδιδε παρὰ πολλὴν προσοχὴν εἰς τὰς συμβουλάς ταύτας τῆς μητρός του, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἤδυνάτο ν' ἀποκόψῃ τὴν κακὴν ταύτην συνήθειαν. Εἰς τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του ὑπῆγεν εἰς ἀρτοποιόν τινα, διὰ νὰ μάθῃ τὴν τέχνην ταύτην. Οὗτος ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Γρηγόριον νὰ μὲνῃ ἑξυπνος τὴν ἐσπέραν μέχρι τῆς δεκάτης ὥρας, νὰ κάμνῃ διαφόρους ἐργασίας καὶ νὰ σηκώνηται καὶ τὸ καλοκαίριον καὶ τὸν χειμῶνα ἔνωρίς, δηλαδὴ πρὸ τῆς πέμπτης ὥρας· ἀλλὰ τοῦτο ἦτο ἀδύνατον εἰς τὸν κακοσυνειθισμένον Γρηγόριον. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν εἶχε πλέον τὴν αἰτίαν νὰ πίπτῃ ἔνωρίς εἰς τὴν κλίνην του, πολλάκις ἐκοιμάτο, ἐνῶ εἰργάζετο, καὶ κάποτε μάλιστα ὄρθιος· ἐνίοτε δὲ ἐπίπτε κάτω καὶ ἐκτύπα τὴν κεφαλὴν του. Ὁ ἀρτοποιὸς τὸν ἐτιμώρησε πολλάκις διὰ τὴν κακὴν του ταύτην συνήθειαν, ἀλλ' αὐτὸς δὲν διωρθώθη. Ὁ Γρηγόριος δὲν ἤδυνάτο ν' ἀπομάθῃ (λησμονήσῃ) τὴν συνήθειαν ταύτην, καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἀρτοποιὸς μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς μηνὸς τὸν ἐστείλεν ὀπίσω εἰς τὴν οἰκίαν του, εἰπὼν εἰς αὐτόν, ὅτι δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸν κρατήσῃ περισσότερον, καθόσον τῷ ἦτο ὅλως διόλου ἀχρηστός. Ὁ Γρηγόριος ἀληθῶς δὲν ἐγένετό ποτε ἐργάτης καλὸς καὶ ὠφέλιμος. Τόσον δύσκολον εἶναι ν' ἀπομάθῃ τις μίαν κακὴν συνήθειαν.

Φιλάνθρωπα φρονήματα.

Ὁ Σωτήριος ἦτο παῖδ' ἰὸν καλῆς ψυχῆς. Ἡ μεγίστη εὐχαρίστησίς του ἦτο νὰ προξενῇ χαρὰν εἰς τοὺς ἄλλους, καὶ ὁ αὐτοῦ εὐχαρίστως παρεχώρει εἰς αὐτοὺς πᾶν ὅ,τι εἶχεν ἀγαπητόν, πρὸ πάντων δὲ ἔκαμνε τοῦτο εἰς τὰ ἀδελφιά του. Ἐάν τις τῷ διηγείτο δυστυχήματα ἀνθρώπου τινός, ἠσθάνετο μεγάλην συμπάθειαν· πολλάκις ἔτρεχον δάκρυα ἀπὸ τοῦς ὀφθαλμούς του, ὅτε ὁ πατήρ του διηγείτο τοιαύτας δυστυχίας. Μίαν ἡμέραν τῷ εἶπεν ὁ πατήρ περὶ ἐνὸς ὑποδηματοποιοῦ, τὸν ὅποιον ὁ Σωτήριος ἐγνώριζε πολὺ καλῶς, ὅτι τώρα εὐρίσκεται αὐτός καὶ ἡ σύζυγός του καὶ τὰ μικρὰ παιδιά του εἰς λυπηρὴν καὶ ἐλεεινὴν κατάστασιν: «Τοὺς δυστυχεῖς ἀνθρώπους, εἶπε, λυποῦμαι πολὺ, διότι κατήντησαν εἰς τοιαύτην δυστυχίαν ὅχι δι' ἄλλο τι, παρὰ διότι ἀπατηθέντες ὑπὸ κηκῶν τινων ἀνθρώπων εἶχον ἐμπιστευθῆ εἰς αὐτοὺς ὅλων τὰ χρήματα, τὰ ὅποια δὲν τοῖς τὴν ἔδοσαν ὀπίσω. Τώρα δὲν εὐρίσκει ὁ πτωχὸς οὗτος ἄνθρωπος ἐργασίαν, διότι δὲν ἔχει ὅσα χρήματα χρειάζεται, διὰ νὰ ἀγοράσῃ δέρματα, καὶ διότι τὰ καλλίτερα πράγματα του εἶχον ἤδη πωληθῇ. Ἐάν μοῦ ἐπερίσσευσον χρήματα, εὐχαρίστως θὰ τῷ ἐδάνειζον, διὰ νὰ δυνήθῃ νὰ σωθῇ.» Ὁ Σωτήριος ἤκουσε τὴν φωνὴν ταύτην πάντα μὲ πολλὴν προσοχὴν· μετὰ δὲ τὸ γεῦμα ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ εἶπε: «Μοῦ διδεις τὴν

ἄδειαν, πᾶτερ, νὰ δώσω εἰς τὸν πτωχὸν Μιχαήλ, (τοιουτοτρόπως ὠνομάζετο ὁ ὑποδηματοποιός) ἐκεῖνο τὸ χρυσοῦν νόμισμα, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐχάρισεν ὁ ἀνάδοχος (νουνός) μου; Ὁ πατήρ κατ' ἀρχάς, δὲν ἤθελε νὰ συγκατανεύσῃ, διότι προέβλεπεν ὅτι ὁ Μιχαήλ καὶ ταῦτα τὰ ὀλίγα χρήματα δὲν θὰ ἐδιδέποτε ὀπίσω: Ἀλλ' ὁ Σωτήριος δὲν ἔπαυσε νὰ παρακαλῇ, ἕως οὗ ὁ πατήρ ἔδωκε τὴν ἄδειαν. Οὐδέποτε ἄλλοτε ἡσθάνθη ὁ καλὸς μας Σωτήριος τόσῃν εὐχαρίστησιν, ὅσῃν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ὅποτε ἔμελλε νὰ δώσῃ τὸ χρυσοῦν νόμισμά του εἰς τὸν δυστυχῇ ἐκεῖνον ἄνθρωπον. Εὐθὺς λοιπὸν ὡς ἔλαβεν ὁ Μιχαήλ τὸ χρυσοῦν νόμισμα, ἔτρεξεν ἀμέσως νὰ ἀγοράσῃ ὀλίγα δέρματα: ὁ δὲ πατήρ τοῦ Σωτηρίου τῷ ἐπρομήθευσεν, συσταίνων αὐτόν εἰς πολλοὺς φίλους του, ἀρκετὴν ἐργασίαν, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἀπέκτησεν ὁ πτωχὸς ἄνθρωπος τοσαῦτα χρήματα, ὥστε ἡβουήθη νὰ ἐλευθερώσῃ τὰ πράγματά του, τὰ ὁποῖα ἐν καρῷ τῆς δυστυχίας του ἠναγκάσθη νὰ ἐνεχυριάσῃ (νὰ βάλῃ ἀμανάτι), καὶ νὰ πορίζηται εὐκόλως τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα. Βεβαίως πᾶν παιδίον δὲν ἔχει ἐν χρυσοῦν νόμισμα νὰ χαρίσῃ, καθὼς ὁ Σωτήριος, ἀλλ' ἕκαστον παιδίον δύναται νὰ κάμῃ κάτι τι, διὰ νὰ βοηθῇ καὶ εὐχαριστῇ τοὺς δυστυχεῖς.

Ὁ ὀκνηρός.

Ὁ Εὐθύμιος ἦτο υἱὸς πλουσίων γονέων, καὶ διὰ τοῦτο ἡδύνατο ν' ἀπολαμβάνη πολλὰ πράγματα, τὰ ὅποια τὰ ἄλλα παῖδια δὲν ἀπελάμβανον. Οἱ γονεῖς τοῦ τὸν ἔπερνον πάντοτε εἰς τὸν περίπατον μαζήτων, καὶ τὸν ἐφίλευον ἄλλοτε μὲν καρπούς, ἄλλοτε δὲ γλυκίσματα. Ἐὰν ὑπῆρχεν εἰς τὴν πόλιν νέον τι περὶ ῥίεργον, παραδείγματος χάριν ξένα ζῶα, ἢ κωμική τις παράστασις, ἐπήγαινον οὗτοι συνήθως ἐκεῖ μετὰ τοῦ Εὐθυμίου, διὰ νὰ τὸν διασκεδάζωσι, διότι ἤλπιζον ὅτι καὶ αὐτὸς θὰ φροντίζῃ νὰ ᾔῃ εἰς τὰ μαθήματά του ἐπιμελέστερος καὶ προσεκτικώτερος, διὰ νὰ δείξῃ εἰς αὐτούς, ὅτι εἶναι ἄξιος τῆς τοιαύτης καλοσύνης των. Ἀλλὰ τὴν ἐλπίδα ταύτην δὲν ἐξεπλήρωσεν ὁ ὀκνηρὸς Εὐθύμιος, διότι ἔλαβε μεγάλην κλίειν εἰς τὰς διασκεδάσεις, καὶ προσεπάθει πάντοτε ν' ἀποφεύγῃ τὰς ἐργασίας. Μὲ δυσἀρέσκειαν ἐπήγαινε εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ διὰ τοῦτο ἔκαμνε συνήθως μεγάλους γύρους, ἕως οὗ φθάσῃ εἰς τὸ σχολεῖον, ἐνίστε μάλιστα δὲν ἐπήγαινε καθόλου, ἀλλ' ἐπαιζε κατὰ τὴν ὥραν τῆς διδασκαλίας μὲ ἄλλα παῖδια, τὰ ἅποια ἦσαν ὅμοια μὲ αὐτόν. Οἱ γονεῖς τοῦ ἐμάνθανον μὲν ταῦτα, ἀλλ' ὁ Εὐθύμιος ἤξευρε νὰ εὕρισκῃ πάντοτε διαφόρους προφάσεις πρὸς δικαιολόγησίν του, καὶ ὑπέσχετο πάντοτε ὅτι θὰ διορθωθῇ. Τὰς ἐργασίας, τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ κάμνῃ εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ δὲν τὰς ἔκαμνε, ἢ τὰς ἔκαμνε μὲν, ἀλλὰ τόσο

κακῶς, ὥστε ποτὲ δὲν εὐχαρίστει τὸν διδάσκαλόν του. Τίποτε ἄλλο δὲν ἦτο εἰς αὐτὸν πλέον εὐχάριστον, πρὶν νὰ παιζῇ καὶ νὰ περιπατῇ· καὶ τῶνόντι ἔβλεπέ τις αὐτὸν τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας νὰ ἐξοδεύῃ εἰς τοὺς δρόμους, καὶ ὀλοκλήρους ὥρας νὰ κάθεται καὶ νὰ βλέπῃ τοὺς στρατιώτας νὰ γυμνάζωνται. Ὁ διδάσκαλός του ὠνόμαζεν αὐτὸν *κλέπτην τῆς ἡμέρας* (τεμπέλην), διότι τόσον ἀνοήτως ἐξώδευε τὸν καιρὸν του, καὶ διότι πολλακις μετεχειρίζετο πρὸς διασχέ-
 δασίν του τὰς ὥρας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ὠρισμέναι δι' ἐργασίαν καὶ μαθήματα· τοιοῦτοτρόπως δὲ ἔχανε τὸν πολυτιμώτατον καιρὸν, ὁ ὅποιος ποτὲ δὲν ἐπανερχεται. Ὁ Εὐθύμιος ἐμεγάλωσε μόνον κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ κατὰ τὴν σωματικὴν δύναμιν, ἀλλ' ὅχι καὶ κατὰ τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἰκανότητά· ἡ προφητεία λοιπὸν τοῦ τιμίου διδασκάλου του, ὅτι αὐτὸς ποτὲ δὲν θά γείνῃ χρήσιμος ἄνθρωπος, ἐξεπληρώθη ἐντελῶς.

Ἡ ἀγαθὴ θυγάτηρ.

Ὁ Προκόπιος ἠτθένει βαρέως, καὶ διὰ τοῦτο ἡ καλὴ του μήτηρ εἶχεν ἀγρυπνήσει πλησίον του τρεῖς νύκτας κατὰ συνέχειαν. Ἡ Μαρία, ἡ δωδεκαετής ἀδελφὴ αὐτοῦ ἐφοβεῖτο μήπως ἀρρωστήσῃ ἐπὶ τέ-
 λους καὶ ἡ ἰδίᾳ μήτηρ τῆς ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀγρυ-
 πνίαν· διὰ τοῦτο μετὰ δακρύων παρεκάλει τὴν μη-

τέρα της να της σώσῃ τὴν ἀδεια. ὁ ἴατρος αὐτὴ τὴν τετάρτην νύκτα πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς ἀδελφοῦ της. Ἀλλ' ἡ ἀγαθὴ μήτηρ δὲν ἤθελε νὰ ἐπιτρέψῃ τοῦτο, πρῶτον μὲν διότι ἡ Μαρία ἦτο πολὺ ἀδύνατος, δεῦτερον δὲ διότι ἐφοβεῖτο μήπως ἀπεκοιμηθῇ, καὶ ὁ Προκόπιος μείνῃ ὅλως διόλου ἀνευ βοηθείας. Εἶχε νυκτώσει ἤδη, καὶ ἡ μήτηρ ἤναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ πλαγιάσῃ, ἐπειδὴ εἶχον κλείσει οἱ ὀφθαλμοὶ της ἀπὸ τὴν αὐπνίαν. Ἡ Μαρία εἶχε μὲν πλαγιάσει καὶ αὐτὴ κατὰ διαταγὴν τῆς μητρὸς της, ἀλλ' ἀπὸ ἀγάπην καὶ ἀνησυχίαν δὲν ἠδύνατο ν' ἀπεκοιμηθῇ. Ὅτε δὲ ἐνόητεν ὅτι ἡ μήτηρ της ἀπεκοιμήθη, ἔλαβε τὸ πλῆξμόν της καὶ ἐκάθισε πλησίον τοῦ ἀσθενοῦς ἀδελφοῦ της. Εἶχε δὲ εἰς αὐτὸν μεγάλην προσοχὴν, καὶ εὐθὺς ὡς εἶδεν αὐτὸν νὰ κινηθῇ, ἀμέσως τὸν ἐξύπνιζε, διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τί ζητεῖ. Τοῦτο ἔκαμνε μέχρι τῆς πρωίας, καὶ εἶχε μεγάλην χεῖρην, διότι κατάρθωσε καὶ τὸν ἀδελφόν της νὰ περιποιηθῇ καὶ τὴν μητέρα της νὰ ἀπχλλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν κατὰ ταύτην τὴν νύκτα.

Ὀλίγον καιρὸν μετέπειτα ἡσθένησε καὶ ἡ μήτηρ της, ἡ ὁποία ἀνέλαβεν ἐντὸς ὀλίγου, ἀλλ' ἦτο πολὺ ἀδύνατος. Διὰ τοῦτο ὁ ἱατρός της εἶχεν εἰπεῖ ἐνώπιον τῆς Μαρίας νὰ πίνῃ, εἰς δύνатаι νὰ ἀγοράξῃ καθ' ἡμέραν ὀλίγον οἶνον, καὶ θὰ ἀναλάβῃ ἐντὸς ὀλίγου τὰς δυνάμεις της. Ἀλλὰ πῶθεν νὰ λάβῃ ἡ πτωχὴ γυνὴ τὰ ἀναγκαῖα χρήματα πρὸς ἀγορὰν οἶνου; Ἡ

ἀσθένεια τοῦ Προκοπίου ἠνάγκασεν αὐτὴν νὰ ἐξοδεύ-
 ση πολλά. Εὐτυχῶς ἡ Μαρία εἶχεν ἀκούσει, ὅτι εἰς
 τὴν οἰκίαν, ἔπου αὐτοὶ κατῴκουν, ἐζήτουν ἓνα ἀνθρω-
 πον, ὁ ὅποιος νὰ δύναται νὰ ἀραδιάζῃ τὰ κομμένα
 ξύλα εἰς τὸ ὑπόγειον. Ὑπῆγε λοιπὸν εἰς τὸν οἶκον δε-
 σπότην ἐκεῖνον καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν
 τὴν ἐργασίαν ταύτην, μὲ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ τὴν
 ἐκτελέσῃ μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν. Ἐντὸς τεσσάρων
 ὥρων ἐτελείωσε τὴν ἐργασίαν ταύτην, καὶ ἐκέρδησεν
 ὅσα χρήματα ἐχρειάζοντο διὰ νὰ ἀγοράσῃ ὀλίγον εἶ-
 νον διὰ τὴν μητέρα της. Μολονότι δὲ ἀπὸ τὴν ἀσυ-
 νείθιστον ταύτην ἐργασίαν ἦτο πολὺ κουρασμένη, ἔτρε-
 ξεν ὅμως τόσον ταχέως, ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι κατ'
 ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲν εἶχεν ἐργασθῇ. Ἀπερίγραπτος
 ἦτο ἡ χαρὰ τῆς Μαρίας, διότι διὰ τῆς ἐργασίας τῶν
 χειρῶν της ἠδύνατο νὰ παρέχῃ εἰς τὴν ἀγαθὴν μη-
 τέρα της ὀλίγον εἶνον, ὁ ὅποιος ἐχρησίμευεν ὡς ἰατρι-
 κὸν διὰ νὰ τὴν δυναμώσῃ. Ἡ μήτηρ εἶχε συγκινηθῇ
 τόσον πολὺ διὰ τὴν προθυμίαν τῆς Μαρίας, ὥστε δά-
 κρυα χαρᾶς ἔτρεξαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της. Εἶθε ὅλα
 τὰ παῖδιά νὰ ἦσαν καθὼς ἡ ἀγαθὴ Μαρία!

Ὁ μικρὸς ἄσωτος (σπάταλος).

Ὁ πατὴρ Βασίλειος συνείθιζε ἑλα του τὰ παῖδιά
 ν' ἀποκτώσι κατὶ τι διὰ τῆς ἐργασίας των. Καὶ λοι-

παιδίον ὑπέφερε σφοδροτάτους πόνους. Ἡ Μαρία ἐκλαυσε πικρῶς ὅχι μόνον διὰ τὴν ἐπίπληξιν καὶ τὴν τιμωρίαν, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ κακόν, τὸ ὅποσον ἔκαμεν. Ἐκτοτε λοιπὸν ἐγένετο προσεκτικώτερα· καὶ δὲν ἠδύνατο μὲν διὰ μιᾶς ν' ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τοῦ ἐλάττωμα τῆς ἀπροσεξίας, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁμως κατώρθωσε μὲ πολὺν κόπον ἐντελῶς νὰ λευθερωθῇ ἀπ' αὐτό.

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

(Ἐκ τοῦ Γεροστάθου Α. Μελα)

Ὁ ὑγιεινὸς στολισμός.

• Εἶναι βούλου φιλόκαλος, ἀλλὰ μὴ καλλωπιστής. •
(Ἰσοκράτους.)

Ἐνῶ ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς κωμοπόλεως ἐφυτεύομεν μικρὰς πλατάνους ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ Γεροστάθου, οἱ συμμαθηταί μας Πέτρος καὶ Νικόλαος κατελάσπωναν καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὰς χεῖράς των.

Καὶ ὁ μὲν Πέτρος ἔτρεξεν ἀμέσως εἰς τὴν βρύσιν τῆς πλατείας, καὶ νύψας καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρό-

σωπον, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν συνήθη του καθαριότητα· ὁ δὲ Νικόλαος ἐθεώρησεν εὐκολώτερον νὰ απογγίσῃ καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὰς χεῖράς του μετὰ τὴν ἄκραν τοῦ ἐνδύματός του.

Ὁ Γεροστάθης, ὅστις παρετήρητε ταῦτα, ἀντὶ τὸ ἐπιπλήξῃ τὸν μικρὸν Νικόλαον, περιωρίσθη νὰ ἐπαινέσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ τὸν Πέτρον ὡς φίλον τῆς καθαριότητος.

— Εὐγε! φίλε Πέτρε, τῷ εἶπε, χαίρω πολὺ, βλέπων ὅτι ἀγαπᾷς τὴν καθαριότητα, προτιμήσας νὰ νιφθῇς, παρὰ νὰ μεταφέρῃς τὴν λάσπην ἀπὸ τῆς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπόν σου εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ἐνδύματός σου.

Ἡ καθαριότης εἶναι ἡ φίλη μου ἐκείνη, ἡ λευκοτάτη ὡς ἡ χιών, τὴν ὁποίαν ἐκ νεότητός μου ἠγάπησα, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν χρεωστῶ κατὰ μέγα μέρος τὴν καλὴν μου ὑγείαν, ὡς ἄλλοτε σὰς εἶπον.

— Καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Πέτρος, προσπαθῶ νὰ ἤμμι πάντοτε καθαρὸς, διὰ νὰ μὴ με ἀηδιάζωσιν ὅσοι με βλέπωσιν, ἀλλὰ δὲν ἐννεῶ πῶς ἡ καθαριότης δύναται νὰ ὠφελήσῃ τὴν ὑγείαν.

— Ἐξακολούθησον πάντοτε, φίλε Πέτρε, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Γεροστάθης, νὰ ᾔῃ καθαρὸς κατὰ τε τὸ σῶμα, τὰ ἐνδύματα καὶ τὴν κατοικίαν, καὶ ἔσο βέβαιος ὅτι θέλεις διατηρήσει οὕτω τὴν καλὴν σου ὑγείαν. Ἡ καθαριότης δὲν χρησιμεύει μόνον διὰ νὰ μὴ μᾶς ἀηδιάζωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ μᾶς προφυλάττῃ ἀπὸ πολλὰς ἀσθενείας· διὰ τοῦτο

Ἄγνωστος δὲ διαβάτης ἐρωτᾷ τὸν δεκανέα διατὶ δὲν βοηθεῖ καὶ διὰ τῶν χειρῶν του τοὺς κοπιᾶζοντας στρατιώτας. Ἄλλ' ὁ δεκανεὺς ὑπερηφάνως ἀποκρίνεται—Καὶ δὲν βλέπεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι δεκανεὺς ;— Συγχωρήτατέ μοι, κύριε δεκανεῦ, λέγει ὁ ἄγνωστος, κλί-νων τὴν κεφαλὴν ὑποκλινέστατα, δὲν παρετήρησα τὸν βαθμὸν σας. Καὶ πετῶν ἀμέσως τὸ σκιαδίου καὶ τὸ ἐπανωρόριόν του, ἀρχίζει αὐτὸς νὰ βοηθῇ τοὺς στρατιώτας εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ στύλου. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἔργον διὰ τῆς ἰσχυρᾶς συνδρομῆς του ἐπερατώθη, ἐν-δυθεὶς, εἶπε πρὸς τὸν δεκανέα.

— Ὅσακις, κύριε δεκανεῦ, ἔχητε ἀνάγκην ἐργα-σίας τινὲς βαρέας, δύνασθε νὰ προσκαλῆτε ἐλευθέρως τὸν Γενικὸν Ἀρχηγόν σας, τὸν στρατηγὸν Βασιγκτῶνα, ἐγὼ δὲ προθύμως θέλω τρέχει πρὸς βοήθειάν σας. Κα-τησχυμένος καὶ ἐμβρόντητος ἔμεινεν ὁ δεκανεὺς ἐνώ-πιον τοῦ μεγάλου ἀρχηγοῦ τῆς Ἀγγλαμερικανικῆς ἐπαναστάσεως.

Μικρὸς ὁ δεκανεὺς ἀπέφυγε τὸν κόπον, καὶ δὲν κα-τεδέχετο τὴν ἐργασίαν· ἀλλ' ὁ μέγας Βάσιγκτων οὔτε τὸν κόπον ἐφοβεῖτο, οὐτ' ἐντροπὴν, ἀλλὰ χρέος ἐνό-μιζε νὰ μεταχειρίζηται εἰς ἐργασίαν τὰς χεῖρας, τὰς ὁποίας διὰ νὰ ἐργάζεται τῷ ἐχάρισεν ὁ Θεός.

Τοιοῦτος ὢν ὁ Βάσιγκτων, ἀνεδείχθη μέγας καὶ ἐνδοξος. Αὐτὸς διηύθυνε τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλε-μον τῆς πατρίδος του· ἐλευθερώτας δὲ καὶ κυβερνή-σας αὐτὴν, διὰ τῆς ἀνδρίας καὶ τῆς φρονήσεώς του,

δικαίως ἐπωνομάσθη Μέγας πολίτης τῆς Ἀμερικῆς καὶ πατὴρ τῆς πατρίδος.

Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ καὶ τὸ ἀλφάβητον.

Ὁ μέγας αὐτὸς στρατηγὸς τῆς Ῥώμης, διὰ νὰ προλαμβάνῃ τὸν θυμὸν του, λέγεται ὅτι, ὅσάκις ἐλάμβανεν ἀφορμὴν νὰ ὀργισθῇ, συνείθιζε, πρὶν ἢ θυμωμένος εἶπῃ ἢ πράξῃ τι, νὰ λέγῃ καθ' ἑαυτὸν ὁλόκληρον τὸ Ῥωμαϊκὸν ἀλφάβητον· τοιοῦτοτρόπως ἔδιδε καιρὸν εἰς τὴν φρόνησίν του νὰ σβύνη εἰς τὴν γένεσίν της τὴν ῥλόγα τοῦ θυμοῦ του.

Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν γνωρίζει, εἶπεν ὁ Γεροστάθης, νὰ λέγῃ ἐκ στήθους τὸ ἀλφάβητόν μας; Ἄς τὸ ἐπαναλαμβάνωμεν λοιπόν, ἅμα αἰσθανόμενοι ὅτι ὁ θυμὸς ἐγείρεται εἰς τὴν ψυχὴν μας, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἡ φρόνησις θέλει καταπραῦνει τὸν θυμὸν μας, καθὼς ἡ Ἀθηναῖα κατεπραῦνε τὸν θυμωμένον Ἀχιλλέα.

Τὸ ὄνομα τοῦ Ἀχιλλέως εἶχομεν ἀκούσει, ὅτε εἰς τὸ σχολεῖον παρεδόθημεν τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον· ἀλλὰ πῶς ἡ Ἀθηναῖα κατεπραῦνε τὸν θυμωμένον ἥρωα δὲν ἐγνωρίζομεν· ἐπομένως παρεκκλέσαμεν τὸν Γεροστάθην νὰ μᾶς εἶπῃ τὰ περὶ τούτου.

— Θέλω σᾶς εἰπεῖ, ἀπεκρίθη ὁ γέρων, τὰ περὶ Ἀχιλλέως καὶ Ἀθηνας, ἂν πρότερον μᾶς διηγηθῇ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ὁ Παῦλος. — Ἐνθυμεῖσαι, Παῦλε,

πῶς ἤρχισε καὶ πῶς ἐτελείωσεν ὁ πόλεμος τῆς Τρωά-
δος; εἶπέ μας ὅσα περὶ αὐτοῦ ἐνθυμεῖται.

Ἡδονὴ γλυκυκάτη.

« Ἀκολουθεῖ ἐλευθεριότητα
ἢ φιλανθρωπία καὶ τὸ
ἐλεητικὸν εἶναι. »

(Ἀριστοτέλους).

Αὐγὴν τινα Μαΐου ἐπρόκειτο ὁ Γεροστάθης νὰ μᾶς
ὀδηγήσῃ εἰς πλησιόχωρον ἐξοχὴν, γέμουσαν ἀγρίων
τριανταφύλλων. Πάντες δὲ κατὰ τὴν ὠρισμένην ὥραν
ἤμεθα παρόντες εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐκτὸς τοῦ συμμα-
θητοῦ μας Πέτρου, ὅστις δὲν ἐφαίνετο.

— Παράδοξος ἡ ἀργοπορία τοῦ Πέτρου, εἶπεν, ὁ
γέρων. Αὐτὸς ἐγείρεται πάντοτε τόσον ἐνωρίς, ὥστε
εἶναι καὶ ὁ ὑγιέστερος τοῦ σχολείου. Ἀλλὰ σήμερον
φαίνεται τὸν ἐγέλασεν ὁ δόλιος ὕπνος τῆς ἀνοιξίως.
Ἐν τούτοις ἃς ὑπάγωμεν, καὶ διαβαίνοντες ἀπὸ τὴν
κατοικίαν του τὸν ἐξυπνοῦμεν, καὶ τὸν ὑπενθυμίζομεν
ὅτι ὁ πολὺς καὶ μάλιστα ὁ πρωϊνὸς ὕπνος χαυνώνει
καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦν.

Ἐξήλθομεν λοιπὸν διευθυνόμενοι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
Πέτρου· ἀλλὰ, διαβαίνοντες ἐμπροσθεν τῆς Ἐκκλη-
σίας, παρατηρήσαμεν ὅτι ἡ θύρα τῆς ἡτο ἡμίλει-
στος· συγχρόνως δὲ ἤκούσαμεν τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου.

ΤΕΤΣΟΣ Α'.

3

Πλησιάσαντες· τότε ἐν σιωπῇ καὶ ἡσυχίᾳ περὶ τὴν θύραν, διεκρίναμεν ὅτι ὁ Πέτρος ἐδίδατκέ τινὰ νὰ συλλαβίξῃ. Ὁ Γεροστάθης, ἀποῦ χαμογελῶν ἠκροάσθη ὀλίγον τὴν διδασκαλίαν τοῦ Πέτρου, ἐσπρωξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθε παρακολουθούμενος παρ' ἡμῶν.

Ὁ Πέτρος ἔκλεισε τεταραγμένος τὴν ὁποίαν ἐκράτει φυλλάδα, ἐσηκώθη, καὶ μετὰ συστολῆς ἐζήτησε συγχώρησιν, διότι ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ, μὴ ἐννοήσας ὅτι παρήλθεν ἡ ὥρα.

— Καὶ ἡμεῖς, εἶπεν ὁ Γεροστάθης, ἐνομίζομεν ὅτι ἀκόμη κοιμᾶσαι.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη, εἶμαι ἐξυπνος πρὸ δύο ὥρων. Πλησίον δὲ τοῦ Πέτρου ἵστατο μικρὸν παιδίον, τοῦ ὁποίου ἡ φυσιογνωμία δὲν μᾶς ἦτο ἄγνωστος.

— Καὶ πῶς εἶναι αὐτό· τὸ καλὸν παιδίον; ἠρώτησεν ὁ Γεροστάθης.

Ὁ δὲ Πέτρος ἀπήντησε—Δὲν ἐνθυμεῖσθε τὸν Κώσταν, ὅστις ἔσωσε τὸν Ἀρτινὸν Θεόδωρον, ὅτε ἔπεσεν ἐντὸς τοῦ χάνδακος καὶ ἐχώθη εἰς τὴν λάσπην;

Ἦτο τῷ ὄντι πολὺ δύσκολον ν' ἀναγνωρίσωμεν τὸν μικρὸν Κώσταν, διότι καθ' ἣν ἡμέραν τὸν εἶχομεν ἰδεῖ κλαίοντα καὶ ἀκολουθοῦντα τὸ ὑπερήφανον ἀρχοντόπουλον, εἶχε καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ σῶμά του καταλασπωμένα, γυμνοὺς τοὺς πόδας, ἐνδύματα δὲ ρυπαρὰ καὶ ἐτχισμένα, ἐνῶ ὁ μικρὸς μαθητὴς τοῦ Πέτρου ἦτο ἤβη καθ' ὅλα καθάρωτατος· οὔτε ἀνυπόδητος ἦτο πλέον, ἀλλ' οὔτε ῥάκενδύτης.

Ἐξήλθομεν ἐν τούτοις ἐκ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπροχωρήσαμεν πρὸς τὴν ἐξοχὴν· διαφόρους δὲ καθ' ὁδὸν ἐρωτήσεις περὶ τοῦ Κώστα ἀπηύθουνεν ὁ Γεροστάθης πρὸς τὸν Πέτρον· θέλω δὲ διηγηθῆ ἐν περιλήψει τὸ ἐξαγόμενον τῆς συνομιλίας των.

Ὁ Πέτρος καὶ ὁ πτωχὸς μαθητὴς του.

Ἀνέφερα προηγουμένως τὴν μεταξὺ τοῦ ὑπερηφάνου Θεοδώρου καὶ τοῦ πτωχοῦ Κώστα σκηρὴν, καθ' ἣν, ἐνῷ ὁ Θεόδωρος οὐχὶ μόνον ἐξύβρισε βαρβαρικῶς τὸν Κώστα, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν ξυλοκοπήσῃ ἠθέλησεν, ὁ Κώστας, ἅμα ἰδὼν αὐτὸν πετόντα καὶ κινδυνεύοντα ἐντὸς τῆς λάσπης, ἀμέσως ἔτρεξε πρὸς βοήθειάν του, καὶ νὰ τὸν σώσῃ κατώρθωσεν.

Ἡ χριστιανικὴ αὕτη διαγωγὴ τοῦ μικροῦ Κώστα, καὶ ἡ ἀρέλεια, μὲ τὴν ὁποίαν ἐβεβαίωσε τότε τὸν Γεροστάθην ὅτι κατὰ συμβουλήν τῆς μητρὸς του ποτὲ δὲν λέγει ψεύματα, ἐπέσυραν τὴν πρὸς αὐτὸν συμπάθειαν τοῦ ἀγαθοῦ Πέτρου.

Ἄμα λοιπὸν ἀκούσας ὅτι ὁ πτωχὸς Κώστας δὲν εἶχεν ἄλλα ἐνδύματα, ἐκτὸς τῶν λαστωμένων καὶ ἐσχισμένων, τὰ ὅποια ἐφόρει, ὠδήγησεν αὐτὸν ὁ Πέτρος εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ παρεκάλεσε τοὺς καλοὺς του γονεῖς νὰ δώσωσιν εἰς τὸν Κώστα τινα ἐκ τῶν ἰδικῶν του ἐνδυμάτων.

Οἱ γονεῖς τοῦ εὐσπλαγχνικοῦ Πέτρου προθύμως εἰσ-
ήκουσαν τὴν παράκλησίν του. Ὁ δὲ Πέτρος, ἀφοῦ
ἐφρόντισε νὰ νικήῃ ὁ Κώστας, τὸν ἐνέδυσσε τὰ καθα-
ρά του φορέματα, τῷ ἐσύστησε στενῶς τὴν καθαριό-
τητα, τῷ ἔδωκε καὶ ἐν ψωμίον μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ
πατρὸς του, καὶ ἀκολούθως συνώδευσεν αὐτὸν εἰς τὴν
πτωχικὴν του καλύβην.

Ἡ καλὴ μήτηρ τοῦ Κώστα, ἰδοῦσα τὸν υἱὸν της
οὕτω μεταμορφωμένον, καὶ μαθοῦσα παρ' αὐτοῦ τὰ
διατρέξαντα, ἔχυσε δάκρυα χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης·
εὐχαρίστησε τὸν Ὑψίστον, καὶ εὐχέθη πᾶν ἀγαθὸν
καὶ πᾶσαν εὐτυχίαν εἰς τὸν καλὸν Πέτρον. Τὰ δὲ μι-
κρά της παιδιά, ἅμα ἰδόντα τὸν Κώσταν κρατοῦντα
τὸ ψωμίον, περιεκύκλωσαν πηδῶντα καὶ χαίροντα τὸν
ἀδελφόν των, καὶ τῷ ἐζήτουν ἀνά ἐν τεμάχιον.

— Ποτέ, ἔλεγεν ὁ Πέτρος, ἡ καρδία μου δὲν ἤ-
σθάνθη ἡδονὴν γλυκυτέραν ἀπὸ τὸ γλυκύτατον καὶ
ἡδονικώτατον αἶσθημα, τὸ ὁποῖόν μοι ἐπροξένησεν ἡ
διαγωγὴ μου τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Ἐπιστρέψας ὁ Πέτρος εἰς τὴν οἰκίαν του, διηγήθη
εἰς τὴν μητέρα καὶ τὸν πατέρα του τὴν κατανυκτι-
κὴν σκηνὴν τῆς καλύβης, τὴν ἀγαθότητα τῆς πτω-
χῆς γυναίκος, τὰς ἐγκαρδίους εὐχὰς καὶ εὐλογίας της,
τὰ δάκρυα τῆς εὐγνωμοσύνης της, καὶ τὴν ζωηρὰν
χαρὰν τῶν πειναλέων τέκνων της, ὅτε εἶδον τὸν Κώ-
σταν φέροντα τὸ ψωμίον.

Ἀκολούθως δὲ παρεκάλει τοὺς γονεῖς του νὰ στέλ-

λῶσι δι' αὐτοῦ καθ' ἡμέραν εἰς τὴν μητέρα τοῦ Κώ-
στα ἐν ψωμίον, ὑποσχόμενος ὅτι αὐτὸς θέλει τρῶγει
εἰς τὸ ἐξῆς· ὀλιγώτερον, καὶ ὅτι συγχρόνως θέλει προσ-
έχει τὰ ἐνδύματά του περισσότερον, ὅπως οἰκονομῶσι
τοιουτοτρόπως οἱ γονεῖς του τὸ ψωμίον τῆς πτωχῆς
οἰκογενείας.

Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς καὶ ἡ φιλάνθρωπος οὐζυγὸς του
συνεικνήμενοι, κατεφίλησαν αὐτόν, καὶ τῷ ὑπεσχέ-
θησαν τὸ ζητηθὲν ψωμίον.

Ἀλλ' ἡ ἀγαθὴ καρδία τοῦ Πέτρου δὲν ὑπέφερε νὰ
βλέπῃ τὸν Κώσταν ἀργὸν καὶ ἀργάματιν. Ὅθεν
ἐπρότεινεν εἰς αὐτόν ὅτι ἀναδέχεται εὐχαρίστως νὰ τὸν
μάθῃ ν' ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ, ἂν καὶ ἐκεῖνος ἀνε-
δέχετο νὰ βοηθῇ τεκτικῶς τὸν κανδουλανάπτην εἰς
τὴν καθαριότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὰ λοιπὰ
ἔργα αὐτοῦ.

Ὁ Κώστας προθύμως ἐδέχθη καὶ ἐπραγματοποίησε
τὴν πρότασιν ταύτην. Ἐκτοτε δὲ τεκτικώτατα καὶ
μετὰ τοῦ κανδουλανάπτου εἰργάζετο εἰς τὰ τῆς Ἐκ-
κλησίας, καὶ εἰς τὸν νάρθηκα καθ' ἑκάστην αὐγὴν
ὡπὸ τοῦ Πέτρου ἐδιδάσκετο. Οὐδεὶς δ' ἐγνώριζε τὴν
μυστικὴν ταύτην ἐλεημοσύνην τοῦ Πέτρου, μέχρις
οὗ τυχαίως μετὰ τοῦ Γερουστάτου ἀνεκαλύφθη αὐ-
τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ἡ τοιαύτη πρὸς τὸν Κώσταν καὶ τὴν οἰκογένειάν
του διαγωγὴ τοῦ Πέτρου εἰς ἄκρον εὐχαρίστησε τὸν
φιλάνθρωπον Γερουστάτην· καὶ ἡμεῖς δὲ ἔκτοτε ἐδιπλα-

σιάσαμεν τὴν πρὸς τὸν ἀγαθὸν Πέτρον ἀγάπην μας· ἐπεριμένομεν δὲ ἀνυπομόνως νὰ παρουσιασθῇ περίστασις κατάλληλος, ὅπως μιμηθῶμεν τὸ καλὸν παράδειγμα, τὸ ὁποῖον ὁ Πέτρος μᾶς ἔδωκεν.

Ὁ Γεροστάθης ἐν τούτοις ἐπήνεσε τὸν Πέτρον διὰ τὰ ἐλεήμονα αἰσθήματά του, καὶ τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι, ἂν ἐξακολουθήσῃ νὰ ἔχῃ πάντοτε τὴν αὐτὴν πρὸς τοὺς πτωχοὺς εὐσπλαχνικὴν διάθεσιν, θελεῖ ἀποκατασταθῇ ἄνθρωπος τέλειος.

Ἡ ἐλεημοσύνη τῆς τυφλῆς.

Εἷς τινὰ πόλιν τῆς Ἀγγλίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἀριθμὸς τῶν πτωχῶν εἶχεν πλεονάσει, ὁ ἱερεὺς ὦμ λησεν ἐπ' ἁμβωνος περὶ ἐλεημοσύνης, καὶ παρεκίνησε τοὺς ἀκροατάς του νὰ συνεισφέρωσιν ἕκαστος κατὰ δύναμιν πρὸς περίθαλψιν τῶν δυστυχούντων.

Μετὰ τὴν διδαχὴν πολλοὶ προσῆλθον εἰς τὸν ἱερέα, προσφέροντες τὸν ὀβολὸν τῆς ἐλεημοσύνης των. Μεταξὺ αὐτῶν παρετήρησεν ὁ ἱερεὺς νεάνίδα τυφλήν, πτωχικῶς ἐνδεδυμένην, ὁδηγηθεῖσιν πλησίον του, καὶ προσφέρουσιν ποσὸν ἀνώτερον παντός ἄλλου.

— Ὅχι, κόρη μου, τῇ εἶπεν ὁ ἱερεὺς, εἶσαι πτωχὴ καὶ ἀόμματος· ἡ προσφορὰ σου εἶναι μεγάλη· δὲν δέχομαι παρὰ τὸ ἦμισυ αὐτῆς.

— Εἶναι ἀληθές, κἀτερ, ἀπήντησεν ἡ νεάνις, εἶμαι

τυφλή ἐκ γενετῆς, ἀλλὰ πτωχὴ τῶρα δὲν εἶμαι. Εἰς τὸ κατὰστημα τῶν τυφλῶν ἔμαθον νὰ πλέκω καλὰ-
θια, καὶ ἤδη διὰ τῆς ἐργασίας ἀπολαμβάνω τὰ ἀναγ-
κτὰ μου. Ἡ προσφορά μου εἶναι ἡ ἐκ τοῦ λύχνου
οἰκονομία μου. Παρκαλῶ λοιπόν, δέχθητι αὐτήν.
Γνωρίζω τί ἐστὶ πτωχεία. Πρὶν ἔμβω εἰς τὸ κατὰστη-
μα, ἐγύριζον νυχθημερόν ζητεύουσα· ἐνθυμοῦμαι δὲ
κάλλιστα καὶ τὰς περιτρονήσεις τῶν διαβάτων, καὶ
τοὺς πικροὺς τῶν λόγους, καὶ τὰς ψυχρὰς νύκτας,
τὰς ὁποίας ἡμίγυμνος καὶ ἀνυπόδητος, τρέμουσα, καὶ
πεινώσα διῆλθον ἄπνος εἰς τὰς δημοσίους ὁδοὺς. Ἡ
καρδία μου κλαίει, ὅσάκις περὶ πτωχῶν ἀκούω, παρη-
γορεῖται δὲ καὶ εὐφραίνεται, ὅσάκις δύναμαι νὰ τοῖς
προσφέρω μικρὰν βοήθειαν.

Ἄπαντες ἐθαύμασαν τὴν χριστιανικὴν ἀρετὴν τῆς
τυφλῆς νεάνιδος, ὃ δὲ ἱερεὺς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γενικοῦ
θαυμασμοῦ ἐφώναξεν — Ἰδοὺ, φίλτατοι ἀδελφοί, διατί
ὁ Ἰησοῦς μᾶς εἶπεν ὅτι τῶν πτωχῶν ἐστὶν ἡ βασι-
λεία τῶν Οὐρανῶν!

Τὸ παράδειγμα τῆς ἀομμάτου κόρης, καὶ οἱ κατα-
νυκτικοὶ πρὸς τὸν ἱερέα λόγοι τῆς διήγειραν τὰ συμπα-
θητικὰ αἰσθήματα τῶν παρευρεθέντων, ὥστε ἀμέσως
αἱ συνεισφοραὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν, καὶ οἱ πτωχοὶ
τῆς πόλεως ἐξοικονομηθέντες ἠυλόγουν τοὺς εὐεργέτας
τῶν, ἐπὶ κεφαλῆς δὲ αὐτῶν τὴν τυφλὴν νεάνίδα.

Αἱ ἐφημερίδες ἐξύμνησαν τὴν φιλελεήμονα καλα-
θοποιόν. Πανταχοθεν δὲ συνέρρεον εἰς τὴν κατοικίαν

της, ὅπως τὴν γνωρίσωσι καὶ προσωπικῶς, ἀγοράσωσι δὲ καὶ καλὰθιόν τι ἐκ τῶν χειρῶν της.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἐλεήμων τυφλὴ εὐχὴ μόνον εἰς τὴν μέλλουσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν πλουσιοπαρέχως ἐλεήθη παρὰ τοῦ Ὑψίστου· διότι τιμωμένη καὶ ἀγαπωμένη παρα πάντων ἔζησεν ἐν ἀνέσει, ἐξακολουθοῦσα πάντοτε διὰ τῆς ἐλεημοσύνης νὰ παρηγορῇ τοὺς πτωχοὺς, νὰ ἡδύνη τὴν ψυχὴν της, καὶ νὰ εὐαρεστῇ τὸν πλάστην της.

Μετὰ τὴν διήγησιν ταύτην ὁ Ἀθανάσιος εἶπε πρὸς τὸν γέροντα—”Ἀλλοτε, νομίζω, μᾶς εἶπετε ὅτι δίδοντες ἐλεημοσύνην ἐνθαρρύνομεν τὴν ἀργίαν καὶ τὴν ὀκνηρίαν.

Ὁ δὲ Γεροστάλης ἀπήντησεν—”Ὅσάκις τις καταφύγῃ εἰς τὴν ζητείαν ὡς ἐκ τῆς ἀργίης καὶ ὀκνηρίας του, βεβαίως εἶναι ἀνάξιος ἐλεημοσύνης.

Ὁ τρέφων τοὺς ἀργοὺς καὶ ὀκνηροὺς δὲν ἔλεεῖ, ἀλλ’ ἀμαρτάνει, παραβιάζων τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, κατὰ τὸν ὁποῖον «οἱ μὴ βουλομένοι ἐργάζεσθαι, μὴ ἐσθιέτωσαν.»

Ἐλεημοσύνη διδομένη εἰς τοὺς ὀκνηροὺς εἶναι ἄδικος ζημία τῶν ἀληθῶς ἀξίων ἐλεημοσύνης.

Ἡ μόνη κατάλληλος πρὸς τοὺς ἀργοὺς ἐλεημοσύνη εἶναι ἡ πρὸς αὐτοὺς χορήγησις, οὐχὶ χρημάτων· ἡ τροφῆς, ἀλλ’ ἐργασίας, ὅπως δι’ αὐτῆς κερδιζῶσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Ἄλλ’ εἶναι καὶ πολλοὶ πτωχοί, οἵτινες, ἂν καὶ ἐρ-

γάζονται ἐπιμελῶς, δὲν ἐπαρκοῦν οἱ δυστυχεῖς εἰς τὰ ἔξοδα τῶν οἰκογενειῶν των. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι, αἵτινες ὡς ἐκ τοῦ γήρατος, ἢ τῆς ἀσθενοῦς ἢ ἀναπήρου σωματικῆς καταστάσεώς των εἶναι φυσικῶς ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν. Οἱ τοιοῦτοι ἀναντηρρήτως εἶναι ἄξιοι συμπαθείας καὶ περιθάλψεως.

Ὁ Παῦλος καὶ ἡ Εὐφροσύνη.

Ὁ ὀκταετής Παῦλος ἦτο ἔξυπνος καὶ ζωηρός, εἶχε δὲ καλὴν καὶ εὐαίσθητον καρδίαν, ἀλλ' ἐνίοτε ὡς ἐκ τῆς ζωηρότητος του παρεξέτρεπετο εἰς πράξεις ἀτόπους, διὰ τὰς ὁποίας ἀκολούθως ἔχυνε δάκρυα μετανοίας καὶ λύπης.

Ἡ ἀδελφή του Εὐφροσύνη, νεᾶνις δεκαετής, γλυκεῖα καὶ φιλάδελφος, ἤρχετο τακτικώτατα κατὰ τὴν ὥρην τῆς γυμναστικῆς, ὅπως μετὰ τὴν σωμαστίαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς συνοδεύη αὐτὸν εἰς τὴν πατρικὴν των οἰκίαν.

Ἐνῷ δὲ ἐπερίμενεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν κῦλὴν τοῦ σχολείου, θεωροῦσα τὰς διαφόρους γυμνάσεις, ὁ Παῦλος, ἀποτυχὼν εἰς τινα ἐπὶ τοῦ μονοζύγου στροφῆν, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς ἄμμου. Ἡ ἀποτυχία καὶ ἡ πτώσις του ἐπροκάλεσαν τῶν γέλωτα ὅλων ἡμῶν, τὸν ὁποῖον συνεμερίσθη καὶ ἀδελφή του.

Ἀλλ' ὁ Παῦλος, ἐντραπεῖς διὰ τὴν ἀποτυχίαν του,

καὶ θυμώτας διὰ τὸν γέλωτα πλησιάζει τὴν Εὐφροσύνην εἰσέτι γελῶσαν, καὶ ὀργίλως καταφέρει κατὰ τοῦ προσώπου της σφοδρὸν γρόνθον, ὅστις καὶ πόνον καὶ αἱμορραγίαν τῇ ἐπροξένησεν.

Κρατοῦσα τότε τὸ αἵμοσταγὲς πρόσωπόν της, τρέχει κατόπιν τοῦ φεύγοντος Παύλου διὰ νὰ κτυπήσῃ αὐτόν.

Ἄλλ' ὁ Γεροστάθης προφθάνει, καὶ συλλαμβάνων αὐτὴν ἀπὸ τὴν χεῖρα λέγει πρὸς αὐτὴν — Ἄν θελήσῃς νὰ τιμωρήσῃς, κόρη μου, τὸν Παῦλον, καὶ νὰ ἐκδικηθῇς, πρέπει νὰ φιλήσῃς, καὶ οὐχὶ νὰ κτυπήσῃς αὐτόν.

Ἡ Εὐφροσύνη, στρέφουσα μὲ ἀπορίαν καὶ θυμωσμένον τὰ βλέμματα πρὸς τὸν Γεροστάθην — Νὰ τὸν φιλήσω! λέγει, ἐνῶ αὐτὶς τόσον δυνατὰ μ' ἐκτύπησε!

— Ναί! νὰ τὸν φιλήσῃς, ἐπαναλαμβάνει ὁ γέρων. Ἄν τὸν κτυπήσῃς, θ' ἀναφανῇς καὶ σὺ κικῇ ὡς αὐτός· ἀντὶ δὲ νὰ τὸν διορθώσῃς διὰ τοῦ κτυπήματός, θέλεις τὸν ἐξῆψαι ἔτι μᾶλλον, καὶ εἰς τὴν ἐξαψίν του ἴσως σὲ κακοποιήσῃ ἔτι περισσότερον. Ἄν τὸν κτυπήσῃς, ἀντὶ νὰ τὸν κάμῃς νὰ σ' ἀγαπήσῃ καὶ νὰ φέρηται ἀδελφικῶς πρὸς σέ, θέλεις αὐξήσῃ τὴν ἀποστροφὴν του, καὶ θέλεις χειροτερεύσῃ τὴν κακὴν του διαγωγὴν.

Ἄν ὁμοίως, Εὐφροσύνη μου, τὸν φιλήσῃς, θ' ἀναφανῇς σὺ καλλιτέρα ἐκείνου διὰ τοῦ κίλου σου παραδείγματος θέλεις τὸν σωφρονίσῃς, διὰ τῆς πραότητος καὶ γλυκύτητός σου θέλεις τὸν κάμῃ νὰ συναισθανθῇ τὸ σφάλμα του, νὰ μετανόησῃ, καὶ νὰ σὲ ἀγαπήσῃ

γινόμενος καὶ ἐκεῖνος γλυκὺς καὶ πρᾶος. Ἴδὲ τον μὲ πόσῃν λύπην παρατηρεῖ τὸ αἵματωμένον πρόσωπόν σου! ἤρχισεν ἤδη νὰ μετανοῇ! τρέξε λοιπὸν καὶ φίλησέ τον, δὸς καλὸν ἀντὶ κακοῦ, φίλημα ἀντὶ κτυπήματος, καὶ οὕτω θεῖς εἰς θριαμβεύσει.

Ἐνόσφ ὁ Γεροστάθης ὠμίλει, ὁ θυμὸς τῆς μικρᾶς Εὐφροσύνης βαθμηδὸν ἐπραύνετο· μόλις δὲ ὁ γέρων ἐτελειώσε, καὶ ἡ Εὐφροσύνη τρέχει, ἐναγκαλίζεται, καὶ καταφιλεῖ τὸν ἀδελφὸν τῆς.

Τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ φίλημα προκαλεῖ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Παύλου δάκρυα μετανοίας, καὶ συγχρόνως ἀδελφικώτατον ἀντιφίλημα· ἡ δὲ Εὐφροσύνη, σπογγίζουσα τὰ δάκρυά του, παρεκάλει αὐτὸν νὰ μὴ κλαίῃ, λέγουσα ὅτι δὲν πονεῖ πλέον.

Ὁ Γεροστάθης τότε ἔνιψε τὸ πρόσωπον τῆς Εὐφροσύνης διὰ ψυχροῦ ὕδατος, ὅπως παύσῃ τὸ στάζον αἷμα· ἡ δὲ Εὐφροσύνη, λαβοῦσα τὴν δεξιάν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, διηυθύνθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν των.

Ἄπαντες δὲ ἐθαυμάσαμεν, ἰδόντες ἰδιοῖς ὀφθαλμοῖς πόσῃν δυνάμειν, πόσον ὕψος, καὶ πόσον ὥραϊα ἀποτελέσματα ἔχει ἡ ἀνταπόδοσις καλοῦ ἀντὶ κακοῦ.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Α. ΠΟΙΗΜΑΤΑ

1. Τὸ ὀρφανό.

(Ἀχιλλέως Παράσχου).

Εἰς τὸν προθάλαμόν σας περίλυπο ἐμβαίνω,
 μὲ ῥάτι δακρυτμένο, μὲ πρόσωπο ὠχρό.
 γιὰτὶ νὰ σᾶς χαρίσω δὲν ἔχω, τὸ καυμένο!
 οὐδ' ἓνα λουλουδάκι μυρσίνης δροσερό.
 Μόνο νὰ ζῶ ἡ Μοῖρα μου ἔγραψε, καὶ μόνο
 εἰς τῆς ζωῆς τὸν δρόμο θλιμμένο περπατῶ.
 πλὴν σήμερον ἐμπρὶς σας τὰ χέρι μου σταυρώνω,
 καὶ ψάλλω τὸ ψωμάκι, ἀλλὰ δὲν τὸ ζητῶ. . . .
 Τῆς Μοίρας ἀποπαίδι, σὰν φθινοπώρου φύλλο,
 Τὸ ἄσκοπό μου βῆμα ἐδῶ κ' ἐκεῖ πλανῶ.
 κανεῖς δὲν μ' ἀγκυπᾷ, κανεῖς δὲν μ' ἔχει φίλο,
 γιὰτὶ δὲν ἔχω μὲννα καὶ εἶμαι ὀρφανό!
 Δὲν ἔχω μὲννα! Μέσα 'ς αὐτὰ τὰ τρία λόγιχα
 ἐρήμωτις καὶ πεῖνα καὶ κρύο κατοικεῖ.
 μου ψάλλουν καὶ τὰ τρία φοικώδη μυρολόγια
 'ς ἀγρία τονισμένη, φρενὴρη μουσική.

"Αλλα παιδιὰ σὺν βλέπω ἐκεῖ, ποῦ δικοινεύω,
 νὰ λήμπουν 'ς τὸ μετᾶξι, χαρούμενα, εὐτυχῆ,
 ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ τοὺς τὴν μάννα τοὺς ζηλεύω...

"Αχ! πῶς θὰ σ' ἀγαπήσω, μαννοῦλά μου φτωχή!
 Δὲν πρόφθασ' ἡ καὶμένη φιλή νὰ μοῦ χαρίτῃ,
 οὔτε νὰ μὲ χαϊδέψῃ, οὔτε νὰ μ' εὐχηθῇ...
 Ἀλλοίμονον εἰς ὅποιον 'ς τὸν κόσμον τοῦτον ζήσῃ,
 ἀπ' τὴν καλὴν του μάννα χωρὶς νὰ φιληθῇ!

Προχθὲς 'ς ἓνα λειβάδι παιδιὰ εὐτυχισμένα
 ἓνα παιχνίδι ὅλα παίζανε κοινό·
 —«Μὲ παίζετε», τοὺς εἶπα, «μὲ παίζετε κ' ἐμένα;»
 —«Δὲν παίζουμε», μοῦ εἶπαν, «ἡμεῖς μὲ τ' ὄρφανό».

"Ὀ! εἴθε σὺν λουλούδι 'ς τῆς γῆς τὸ περιβόλι,
 καθέννας σὰς νὰ παίρνῃ δροσιὰ 'π' τὸν οὐρανό·
 εἴθε νὰ ἔχουν μάννα 'ς τὸν κόσμον τοῦτον ὅλοι,
 κ' ἐγὼ νὰ ἤμικι μόνο γιὰ ὅλους ὄρφανό!

2. Ἡ πέρδικα.

(Ἐκ τῶν τοῦ Γ. Ζαλοκώστα ποιημάτων).

Βόσκουνε ἢ ἄλλες πέρδικες ἢ λούζονται 'ς τὸ αὐλάκι,
 καὶ μιὰ 'ς τὰ νύχια περπατεῖ ἐπάνω σὲ κοτρώνι,
 καὶ γέρνει πίσω καὶ τηρᾷ μικρὸ ἓνα περδικάκι,
 καὶ πότε τοῦ γλυκομιλεῖ καὶ πότε τὸ μαλώνει.

— « Ἄκω τῆς μάννας τὴ λαλιὰ, καὶ ἀνέβα 'ς τὸ λιθάρι,
γιατὶ ἡ καρδιά μου λαχταρεῖ, μονάκριβο πουλί μου »·

— « Για δέ, μαννοῦλα, τὸ νερό, ποῦ βρέχει τὸ θυμάρι.

Γιὰ δέ τὰ συνμίληκα πῶς παίζου ἀντικρύ μου ».

— « Ἐχουν ἡ μάνναις τους πολλὰ ! » Ἐλα, πουλί, κοντά μου,
κ' εἶδα τὸν ἴσκιο γερχκιοῦ ἐδῶ σιμὰ 'ς τὸ αὐλάκι ».

— « Πᾶμε, μαννοῦλα, 'ς τὰ νερά, νὰ βρῶ τὴν συντροφιά μου·
αὐτὸ ἦταν σύννεφο μικρό, δὲν ἦτανε γερχάκι ».

Καὶ ὁ ἴσκιος πάλι ἐφάνηκεν ἐπάνω στὰ λιθάρια,
καὶ κατεβάνει ἡ πέρδικα ζητώντας τ' ἀκριβό της.

Καὶ αὐταῖς ποῦ ἦταν στὸ ρίζωμα τρυπῶσαν στὰ θυμάρια...

Ἐκεῖθε ὁ ἴσκιος πέρασε, τοῦ γερχκιοῦ προδότης.

Καὶ ἀκούσθη ἓνα φτερούγιασμα, μιὰ ταρχή, μιὰ ἀντήρα,
Ὅπῳι τὸ μονάκριβο, ἔχει πικρὴ τὴν τύχη ! —

Σκούζει, χτυπιέται ἡ πέρδικα μὲ τρόμο, μὲ λαχτάρα,
καὶ τὸ ἀκριβό της σπαρταρᾷ στοῦ γερχκιοῦ τὸ νόχι.

3. Πρὸ τῆς Παναγίας.

(*Ἀχιλλέως Παράσχου*).

Ἦς τὴν ἔρημὴν σου ἔρχομαι καὶ πάλιν ἐκκλησίᾳ,
ἀγαπημένη Παναγίᾳ, χλωμὴ μου Παναγίᾳ!

Ἦλθα τὸν πόνον νὰ τοῦ εἰπῶ, ποῦ ἔχω ἔς τὴν καρδίᾳ μου·
δὲν ἔχω ἄλλον ἀπὸ σέ, τὸ ξεύρεις, Δέσποινά μου. . .

Μένει τοῦ κόσμου! πρόφθατε, ἡ χάρις σου ἔς με ῥάνη·
μ' ἀρρώστησ' ἡ Μαρία μου, φοβοῦμαι μὴν πεθάνῃ.

Βασίλισσα τῶν οὐρανῶν, λευκὴ τοῦ κόσμου σκέπη!
μονάχῳ τῶρα ἡ χρυσὴ εἰκόνα σου μὲ βλέπει. . .

Ὅχι! δὲν ἦλθε σήμερον, σὰν ἄλλοτε μ' ἐμένα,
ν' ἀνάψῃ τὰ καντήλια σου, καὶ κρέμονται σβυσμένα. . .

Ποιὸς θὰ σοῦ φέρῃ, Δέσποινα, ἔς τὴν ἐρημικὴ λιβάδι,
ἂν ἴσως ἡ Μαρία μου, ἂν ἴσως ἀποθάνῃ;

Ὅχι! δὲν πῆγαν σὲ γιατροὺς, γλυκεῖά μου Παναγίᾳ!

Ἦλθα εἰς ἐσένα νὰ τὸ εἰπῶ, νὰ γίνῃς τὴν Μαρία.

Ἀχ! σ' ἐξορκίζω ἔς τὴ ματιὰ τοῦ Τέννου σου τὴν πρώτη,
ἔς τὸ πρῶτό του χαμόγελο, ἔς τὴ σκεπτικὴ του νειότη,

σ' ἐορκίζω ἔς τὸ βαρὺ σταυρὸ, ἔς τ' ἀκάνθινο στεφάνι,
νὰ γίνῃς τὴν Μαρία μου, γιὰτὶ θὰ μοῦ πεθάνῃ. . .

Ἀχ! κάμε μούτηνε καλὰ, καλὴ μου Παναγίᾳ!
λαμπάδα ἔς τὴν εἰκόνα σου ν' ἀνάψῃ τὴν ἀγία

μεγάλη σὺν τῷ σῶμά της, λευκὴ σὺν τῇ ψυχῇ της,
ἐμπρὸς σου ν' ἀκτινοβολῇ, καθὼς οἱ ὀρθογλαυοὶ της,

"Αχ! κἄμε μοῦ τῆνε καλὴ, ἡ χάρις σου ἀετὴν γιάνη!

δὲν θέλω ἡ Μαρίας μου, δὲν θέλω ν' ἀποθάνη!

Ναί! ἂν σοῦ ἔφερν ποτὲ λουλούδια μυρωμένα,

ἂν ἔχω τὴν εἰκόνα σου κ' ἐγὼ λιβανισμένα,

ἂν 'ς τοῦ Παιδοῦ σου ἔλλαψα τὰ πόθη, Παναγίκα!

κ' ἔχετε ἓνα ὄνομα μαζί με τὴν Μαρίας,

δός μου, ἄχ! δός μου τῆς ζωῆς τὸ δροτερό βοτάνι,

νὰ δώτω τῆς Μαρίας μου, μὴν τύχη καὶ 'πεθάνη!

6. ΜΥΘΟΙ

4. Λύκος καὶ ἡ σκιά του.

(Παραγιάτου Σούτσου).

Λύκος πλανώμενος

λύκος χαιρόμενος

'ς τὴν πεδιάδα

'ς τὴν πρασινάδα,

ἡλίου δύοντος

καὶ τ' ἄνω χρίοντος,

εἰς τὸ πλευράν του

τὸν ἴσκιον του

εἶδ' ἐλεφάντιον

καὶ γιγάντιον·

κ' ἔκραξε «Λύκος

μὲ πλέθρου μῆκος

ἐλάφι γίνομαι

καὶ δὲν αἰσχύνομαι!

κατὰ μυρίων

ἰδοὺ θηρίων

ἰδοὺ πορεύομαι

καὶ συνοδεύομαι

ἀπὸ τοιχύτην·

καὶ τηλικαύτην

οὐράν μου τρίχινη,

ὀπλήν ὀνύχινη,

κ' ἔρκος ὀδόντων

μεγαλοβρόντων.»

κ' εἰς ἓνα λέοντα

μανίαν πνέοντα

ρίφθεις ἀδίκως

ἐχάθ' ὁ λύκος.

5. Αἱ δύο πῆραι.

(Παραγιώτου Σούτσου).

Καθεὶς ἄνθρωπος καὶ δύο πῆρας λαιμοκρεμασμένας
ἀπὸ ἰδία καὶ ξένα κακὰ ἔχει πληρωμένας·

τὴν μὲν φέρει ἔμπροσθέν του,

τὴν δὲ σύρει ὀπισθὲν του·

εἰς τὴν ἔμπροσθέν του κλείει ὅλα τὰ κακὰ τὰ ξένα,
καὶ τηρεῖ τὰ ἰδία του εἰς τὴν ὀπισθεν κλεισμένα·

διὰ τοῦτο τὰς κακίας ἑαυτοῦ δὲν θεωρεῖ,

καὶ τὰ σφάλματα τοῦ ξένου ἀκριβῶς παρατηρεῖ.

6. Γυνὴ καὶ ὄρνις.

(Παραγιώτου Σούτσου).

Γυνὴ χήρα,

καὶ ὁ νοῦς της

μία λύρα,

ᾗ τοὺς ἀγρούς της

εἶχε νέαν

καὶ ὠραίαν

ὀρνιθίσσαν,
 ἥτις ἕνα
 τὴν αὐγίσσαν
 τῆς ἐγέννα
 αὐγὸ πάντοτε λευκὸ
 μετὰ τρία καὶ καὶ καὶ.

Ἐστοχάσθη,
 ἐφραντάσθη
 καὶ τὴν δώση
 διπλῇ δόσει
 τὸ κριθάρι,
 καὶ καὶ πέρη
 ἕνα, τάχυ
 ἄλλο, βράδυ
 ἀπ' τὰ πύχη
 ὅσα λάβη,
 καὶ ἀντὶ μονά, ζυγὰ
 καὶ τὴν ἔρχονται τ' αὐγὰ.

Ἰσα ἴσα
 παχυνθεῖσα
 ἡ καλή της
 ὄρνις, ἥτις
 εἶχε τάχος
 εἰς τὸ πύχος,

νά την, χήρα!

νά την στεῖρα!

ὅλη νά την

ἢ κερά της

ἔγεινε! καὶ νά γεννᾷ

ἔπαυσε καὶ τὰ μονά.

7. Πατὴρ καὶ παῖδες.

(Παράγιώτου Σούτσου).

Ἄνακτός τινος οἱ παῖδες εἶχον στάσεις αἰωνίνας
κ' αἰωνίνας διχονοίας.

Ὁ πατὴρ των νά τοὺς πείσῃ τὴν ὁμόνοιαν ζητῶν
δέσμην ῥάβδων δεδεμένην ἔφερεν ἐμπρὸς αὐτῶν.

Εἶπε δὲ εἰς τὸν καθένα «Θραῦσέ την, ἂν δυνηθῇ».

Δοκιμάσαντές την ὅλοι τὴν ἐπέστρεψαν εὐθύς,

λέγοντες· «Ἢ δέσμη οὔτε

εἰς τὰς χεῖράς μας κυρτοῦται».

Τότε τὰς δεθείσας ῥάβδους ὁ πατὴρ ἀμέσως λύσας
κ' εἰς καθένα τῶν υἱῶν του μίκν μίκν ἐγχειρίσας

εἰς καθένα εἶπε πάλιν. «Θραῦσέ την, ἂν δυνηθῇ».

Ἐθρυσταν αὐτοὶ τὰς ῥάβδους καὶ τυχέως ὁ καθείς.

Τότε ὁ πατήρ των λέγει «Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ἂν ᾗσθε
πάντοτε συνδεδεμένοι καὶ ποτὲ δὲν διαιρησθε,
θέλει πᾶς ἐχθρὸς βεβαίως ὑμᾶς ὅλους σεβασθῆ.
Ἄν δὲ ὅλοι χωρισθῇτε, ὅλοι θέλετε χαθῆ. »

8. Τράγος καὶ Ἀλώπηξ.

(Παραγιώτου Σούτσου).

Ἡ ἀλώπηξ καὶ ὁ τράγος πρὸ πολλοῦ φιλιωμένοι
ἐκατέβησαν εἰς φρέαρ ἀπὸ δίψαν ζαλισμένοι,
δίχως νὰ συλλογισθῶσι
πῶς ἐκεῖθεν ν' ἀναβῶσι·

Διὰ τὴν ἀνάγκην του ἀπὸ στοχασμοὺς γεμάτος
ἔμεινεν, ἀφ' οὗ ὀλίγον ἐδροσίσθη ὁ γενάτος.

Ἡ κυρὰ τότε ἀλώπηξ μετὰ σκέψιν πονηρὰν
σεύσασα ἔμπρὸς τοῦ τράγου τὴν βρεγμένην τῆς οὐράν,

«Φίλε!» εἶπε, «θάρρος λάβε, καὶ ὁ νοῦς μου δὲν ὑπνώττει·
δὶ' ἡμᾶς σωτηριῶδες ἐπενόησα ἐγώ τι·

τοὺς ἐμπροσθινοὺς σου πόδας σήκωσε· ὀρθίως στάτου
καὶ στηρίζου εἰς τὸν τοῦτον· κλίνει καὶ τὰ χέρκτά σου·

ἔροδον διὰ τῶν νώτων καὶ κερύτων σου θὰ κάμω,
καὶ πηδῶσα ἐγὼ ἔξω παρευθύς, θὰ σὲ συνδράμω.»
Κατεπίεσθη ὁ μικρόνους καὶ μωρὸς ἀμπελοφάγος,
κ' ἔγεινε ἀμέσως κλιμακῆ τῆς ἀλώπεκος ὁ τράχος,
δίχως λόγον νὰ διπλώσῃ,
πῶς καὶ πότε θὰ τὸν σώσῃ·

Ἄφῃτε τὸ βαθὺ φρέαρ εἰς ἐν πήδημα ἐκείνη
κ' εἰς τὸ στόμιον πηδῶσα,
καὶ σκιρτῶσα καὶ γελῶσα,

α' Ἐβγχ,» ἔκραζεν, «ὡς πότε τράχε! θέλω σὲ προσμείνει·»
— «Ἐβγαλέ με, πιστὴ φίλη! καὶ τὰς ὑποσχέσεις τήρει»
— Τύρι λύρι! καὶ ὁ νοῦς σου μίαν λύρα! τύρι λύρι!

Τράχε! εἰς τὸν κρόταφόν σου ἐὼν τόσας φρένας εἶχες,
ὅσαι εἶναι σωρευμέναι εἰς τὸν πώγωνά σου τρίχες,
δὲν κατέβαινες εἰς φρέαρ, πρὶν σκεφθῆς τὴν ἄνοδόν σου·
καὶ οὐδ' ἔσωζες κατόπιν, πρὶν σωθῆς, τὴν σύντροφόν σου.

9. Κίχλα.

(Παραγιώτου Σούτσου).

Τρώγουσα εἰς μυρσινῶνα κίχλα τὸν καρπὸν μυρσίνης
διὰ τὴν γλυκύτητά του δὲν ἀπεσχεν ἀπ' ἐκείνης,
εἰ καὶ ἔβλεπε μακρόθεν κυνηγὸν τῆς προχωροῦντα
καὶ τὴν τρυφηλήν του κίχλιν νὰ συλλάβῃ προσπαθοῦντα.

Συνελήφθη· σφαζομένη ἔκραξε «Πολὺ λυποῦμαι
 διὰ ἡδονὴν τροφῆς,
 τὴν ζωὴν αὐτὴν στεροῦμαι
 ἐν τῷ μέσῳ τῆς τρυφῆς».

10. Ἡμίονος.

(Παραγιώτου Σούτσου).

Ἦχων ἡμίονος εἰς τὸν ὄμιον
 αὐθέντην ἄοκνον καὶ γοργόν,
 πρὸς τοῦτον ἔλεγεν εἰς τὸν δρόμον
 «ὦς ἵππος τρέχω ἐγὼ σφριγῶν»
 γνωρίζεις ποῖον ἔχω πατέρα;
 ἔχω τὸν ἵππον τὸν πτερωτόν,
 ὅστις περνάει καὶ τὸν ἀέρα
 εἰς τὸ πεδῖον τὸ ἀνοικτόν».
 Ὁ κύριός του τοὺς πτερνιστῆρας
 εἰς τὰ πλευρά του τότε κεντῶν
 καὶ τῇ χονδρῇ του ῥάβδῳ εἰς χεῖρας
 ἀνυψωμένην γοργὴν κρατῶν,
 «Τρέχε», τὸν εἶπε «καὶ δείξου τῶρα
 ὅτι τοῦ ἵππου εἶσαι υἱός.
 Ἴση ἐμπρὸς σου εἶναι ἡ χώρα»,
 καὶ τὸν ἐκτύπα ἀνηλεῶς.

Ἄλλ' ὁ ἡμίονος μετ' ὀλίγον
 ἰδρώσας ὄλος καὶ κουρασθεὶς
 εἶπε, τὸ στόμα πάλιν ἀνοίγων
 «Αὐθέντη! πρέπει νὰ στοχασθῇς,

ὅτι τὸν ὄνον ἔχω πατέρα
 καὶ εἶμαι τοῦ ἵππου ὁ ἐγγονός·
 καὶ τὴν φοράδα ἔχω μητέρα,
 καὶ μάθες τοῦτο τὸ γεγονός».

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΕΤΧΟΥΣ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ATP

και ως εναν

και ως

και ως εναν

και ως

και ως

και ως

και ως

και ως

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟ

3